

**PRIMĂRIA COMUNEI BIEȘTI, RAIONUL ORHEI
CONSILIUL LOCAL BIEȘTI**

„Aprobat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din 15.12.2020
_____, Svecla Grigore, primar

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2021
_____, Svecla Grigore, primar

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2022
_____, Svecla Grigore, primar

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2023
_____, Svecla Grigore, primar

semnătura, ștampila

„Actualizat”

conform Deciziei Consiliului Local nr. ___ din _____ 2024
_____, Svecla Grigore, primar

semnătura, ștampila

PLAN STRATEGIC

**de dezvoltare social - economică
a comunei Biești pentru
anii 2021 - 2025**

BIEȘTI 2021

Biserica din satul Biești

Biserica din satul Slobozia-Hodorogea

Biserica din satul Cihoreni

Măiestria meștrilor populari – cartea de vizită a comunei Biești.

Casa de Cultura din s.Slobozia-Hodorogea

Casa de Cultură din satul Slobozia-Hodorogea

Grădinița de copii “Ghiocel” din s. Slobozia-Hodorogea

Teren de joacă pentru copii, recent montat în centrul satului Biești

Cuprins:
Introducere

1. Profilul comunității	
1.1 Denumirea, poziția geografică a localității	11-12
1.2 Descrierea APL	12-13
1.3 Evaluarea infrastructurii locale	13-15
1.4 Istoricul localității	16-17
1.5 Componenta stratului antreprenorial.....	17-18
1.6 Organizații neguvernamentale.....	18
1.7 Specificul localității: relief, ape, clima, resurse naturale. Starea mediului ambiant	18-20
1.8 Bănci comerciale, Asociații de Economii și Împrumut.....	20
1.9 Mediu de informare.....	20-23
1.10 Turismul.....	24
1.11 Proiectele implementate în comunitate	24-25
1.12 Probleme stringente ale localității.....	24-25
2. Planul strategic de dezvoltare a satului pentru anii 2021 – 2025	
2.1 Viziunile dezvoltării comunei Biești pînă în anul 2025.....	25-27
2.2 Contradicțiile care afectează dezvoltarea comunei Biești	27-28
2.3 Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei Biești.....	28-29
2.4 Evaluarea mediului intern și extern al comunității (SWOT)	30-33
2.5 Planul de activitate pentru cinci ani	34-47
2.5.1 Direcția strategică “Dezvoltarea infrastructurii sociale”	28-33
2.5.2 Direcția strategică “Dezvoltarea sectorului economic”	33-37
2.5.3 Direcția strategică “Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant”	37-42
2.5.4 Direcția strategică “Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității”	42-47
2.6 Planul de acțiuni pentru primul an	47-63
2.6.1 Direcția strategică “Dezvoltarea infrastructurii sociale”	47-51
2.6.2 Direcția strategică “ Dezvoltarea sectorului agrar-economic ”	51-54
2.6.3 Direcția strategică “Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant”	54-58
2.6.4 Direcția strategică “Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității”	58-63
3. Analiza riscurilor	65
3.1 Monitorizare, evaluare și audit	66
3.2 Etapele de monitorizare	66
4. Indicatori ai programelor	66
5. Anexe	67

CUVANT INAINTE

Stimați cetățeni,

Recunoaștem nevoia unei viziuni, a unei perspective pe termen lung pentru un viitor comun, în care să ne regăsim ca membrii ai comunității, care să ne motiveze și să ne ghideze în stabilirea politicilor, priorităților de dezvoltare și a acțiunilor care trebuiesc întreprinse, a programelor și proiectelor prioritare pentru comunitatea noastră.

Înțelegem să valorificăm împreună, respectând principiile dezvoltării durabile resursele naturale, financiare, materiale, umane, tradițiile în scopul unei dezvoltări susținute, constante care să facă din comunitatea noastră una dintre cele mai frumoase și mai confortabile.

Pentru ca comunitatea noastră să ajungă așa cum ne dorim în 2025 , este necesar ca în decursul acestei perioade, să adoptăm acea strategie care poate să tranforme viziunea noastră de dezvoltare în realitate cu cele mai mici costuri.

Planul de dezvoltare al comunității 2021-2025 este un proiect inițiat de Consiliul Local în colaborare cu alte instituții din comunitate (școala, grădiniță, oficiul medicilor de familie , biblioteca comunitară , reprezentanți ai agenților economici din comunitate, societății civile, cetățeni din comunitate, care are ca scop stimularea dezvoltării integrate și armonioase a satului nostru.

Specificăm faptul că sursele de finanțare pentru proiectele propuse vor fi fondurile regionale, fonduri guvernamentale și fondurile proprii ale beneficiarilor precum și alte surse de finanțare.

Suntem conștienți că numai prin concentrarea acțiunilor noastre pe aceste proiecte prioritare viziunea noastră comună și obiectivele strategice stabilite vor putea fi atinse.

Primar,

Svecla Grigore

INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare economică și socială a comunei Biești pentru anii 2021-2025 a fost elaborată în scopul de a impulsiona procesul de dezvoltare a comunității, de a ghida efortul autorităților locale, sectorului asociativ, sectorului economic și al cetățenilor în soluționarea problemelor comunitare prin construirea unui parteneriat comunitar eficient.

Strategia economică și socială este un document complex, care are la bază documentele de programare:

locală – Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Orhei (2016 – 2020)

regională - Strategia de dezvoltare regională Centru 2016-2020,

națională - Strategia Națională de Dezvoltare ”Moldova 2020”; Strategia Națională de Descentralizare (2012-2015),

strategii sectoriale de dezvoltare - Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, Strategia Sectorială de dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii 2012-2020, Strategia de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural din Moldova 2014-2020;

europenă - Strategia Europa 2020, Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită (2006).

Planul strategic de dezvoltare social-economică a comunei Biești a fost elaborat în mod participativ, prin implicarea reprezentanților tuturor grupurilor social demografice din comunitate. Participarea populației la elaborarea planului strategic de dezvoltare social-economică va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a oamenilor din comunitate, la implicarea păturilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea comunității pentru deciziile luate și pentru întreg procesul de dezvoltare. Totodată, implicarea tuturor actorilor din comunitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului în rezolvarea problemelor comunitare.

Comitetul de Dezvoltare Locală (în număr de 29 persoane) a fost constituit pe baza propunerilor exprimate de cetățeni, care au nominalizat lideri locali în care au investit încrederea pentru a-i reprezenta și a le exprima doleanțele, astfel încât să fie acoperite toate domeniile de cuprindere a strategiei. Componenta finală a CDL a fost aprobată prin Dispoziția primarului nr.114 din 03.11.2020 „Cu privire la organizarea și petrecerea seminarului de instruire și elaborare a Planului Strategic de dezvoltare social economic a satului pe o perioadă de 5 ani”.

Componenta CDL:

N/o	Numele, Prenumele	Funcția, instituția
1	Svecla Grigore	Primar
2	Leahu Ludmila	Secretarul Consiliului Local
3	Codrescu Tatiana	Secretar-stenograf
4	Ursu Nadejda	Asistent social
5	Codrean Natalia	Contabil
6	Pircova Vasilisa	Inginer cadastral
7	Midrigan Nina	Perceptor fiscal
8	Godoroja Cristina	Șef Camin Cultural
9	Cojocaru Maria	Bibliotecar
10	Macrinici Irina	Specialist în domeniul Dizainului vestimentar
11	Pircov Eduard	Specialist în domeniul Agrar
12	Dudnic Nicolae	Polițist de sector
13	Moisei Constantin	Preot
14	Cucu Nadejda	Conducător ansamblu
15	Lesan Natalia	Consilier
16	Ileașenco Elena	Poștariță
17	Popescu Sfetlana	Medic de familie
18	Chirița Tatiana	Lucrător medical

19	Lupan Lidia	Sefa grădiniței
20	Muntean Elena	Educător grădiniță
21	Vlas Vladimir	Director gimnaziului
22	Godoroja Veronica	Profesor
23	Chiorescu Pavel	Consilier
24	Caraman Mihail	Consilier
25	Rotari Vasile	Consilier
26	Plamadeala Alexandra	Consilier
27	Cerchez Iuliana	Consilier
28	Polimaru Valentina	Pensionară
29	Damian Igor	Antreprenor

Necesitatea strategiei pentru dezvoltarea comunității:

- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol
- Stabilirea politicilor publice de acțiune privind protejarea mediului;
- Gestionarea echilibrată a resurselor și a mediului natural;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- Stabilirea politicilor publice de acțiune privind siguranța populației.
- Stabilirea direcțiilor de dezvoltare economică, în conformitate cu posibilitățile și potențialul local și în armonie cu dezvoltarea economică a țării;
- Planificarea proiectelor de investiții, conform necesităților populației din localitate;
- Elaborarea și aplicarea politicilor publice privind amenajarea eficientă a teritoriului;
- Stabilirea politicilor publice de acțiune privind protejarea mediului;
- Elaborarea și aplicarea unor politici publice în domeniul social, care să asigure evoluția pozitivă în domeniul demografic, fixarea și dezvoltarea forței de muncă locale;
- Elaborarea politicilor publice privind lucrul cu tineretul;
- Planificarea proiectelor de atragere a investitorilor din țară și de peste hotare.

Planificarea strategică participativă a comunei Biești este inovativă pentru comunitate prin două elemente cheie relevante pentru acest proces: implicarea membrilor comunității la elaborarea strategiei de dezvoltare și metode noi de facilitare a procesului, care asigură în mare măsură participarea cetățenească.

S-a lucrat după metoda propusă de Simon Koolwijk, consultant al Institutului Afaceri Culturale din Olanda și adaptată de către specialiștii Fondului de Investiții Sociale din Moldova. Strategia de facilitare utilizată se bazează pe instrumente moderne de identificare a opiniei participanților: Metoda Discuției și Metoda Fundamentală de Seminar.

Metoda Discuției a fost utilizată la facilitarea conversației în grup și a permis participanților de a-și manifesta creativitatea și aprofunda clarviziunea fiecăruia, de a împărtăși experiența personală și de a extinde viziunea fiecăruia asupra subiectului, în final a permis atingerea consensului grupului și consolidarea acestuia.

Metoda Fundamentală de Seminar a fost utilizată în cadrul seminarului de elaborare a planului strategic și a permis concentrarea maximă a participanților pe idee, identificarea unui număr cât mai mare de opțiuni și luarea deciziilor conștientizate și acceptate de echipă.

Primul pas în procesul de planificare strategică a comunei Biești a fost stabilirea acordului inițial cu comunitatea care nu este altceva decât o înțelegere cu factorii de decizie interni cu privire la efortul general orientat spre elaborarea strategiei. Importanța implicării de la bun început a principalilor factori de decizie s-a manifestat prin sprijinul și angajarea ulterioară - oferirea de informații vitale pentru efortul de planificare – cine trebuie implicat, legitimare, evaluare, buget, spațiu de întrunire.

Astfel la prima întrunire s-au identificat persoanele cu autoritate și competențe diverse din comunitate, s-a convenit asupra momentelor organizatorice, rolul de inițiator și lider al procesului de planificare strategică și l-a asumat primăria comunei Biești.

La următoarea etapă s-a evaluat mediul intern al comunității, folosindu-se abordarea dezvoltării în evoluție. S-a utilizat metoda focus-grupului pentru a identifica multitudinea de probleme ale comunității și actorii sociali competenți în rezolvarea lor, s-au colectat date statistice despre comunitate pentru a evalua posibilitățile acesteia.

Aceste două etape au permis de a pregăti comunitatea pentru procesul de elaborare a proiectului planului de activitate pentru o perioadă de 5 ani. Aceasta s-a realizat în cadrul unui atelier de planificare strategică cu o durată de 4 zile.

Elaborarea proiectului planului de activitate a fost abordat prin prisma viziunii succesului, aceasta asigurând atitudinea pozitivă a participanților la atelier și stabilind puncte clare de orientare și tendințe de dezvoltare.

Desfășurarea atelierului de planificare a inclus 4 sesiuni de lucru. Prima sesiune a fost dedicată discuției privind determinarea perspectivelor de dezvoltare ale comunității pe o perioadă de 5 ani, fiind definite viziunile membrilor comunității vizavi de viitorul satului Biești.

În sesiunea a doua s-au identificat problemele și obstacolele ce ar putea împiedica dezvoltarea dinamică a satelor și s-a evaluat mediul intern și extern al comunității. Avantajele și dezavantajele au fost evaluate în mod realist, la aprecierea oportunităților și pericolelor s-a pus accent pe interesul și posibilitățile altor comunități, agenți economici, structuri de stat de a contribui la dezvoltarea satului, precum și la momentele negative care vin din afara comunității și asupra cărora comunitatea locală nu poate interveni, sau într-o măsură foarte mică poate contribui la diminuarea acestora.

Sesiunea a treia a inclus identificarea acțiunilor concrete ce ar putea diminua sau înlătura obstacolele identificate și de a fortifica avantajele comunității.

În sesiunea a patra, utilizând rezultate primelor trei sesiuni, s-a elaborat proiectul planului de activitate pentru 5 ani și planul de acțiuni pentru primul an de activitate. La această etapă s-a ținut cont de necesitatea conexiunii între planul strategic și alte planuri existente în comunitate – programele administrației publice, ale instituțiilor sociale – astfel, aceste acțiuni (programe de instruire, educație, culturale reparații curente, alte activități devenite tradiționale) au fost luate în considerație, dar n-au fost incluse în planul de activitate.

Și la etapa inițială, și de-a lungul întregului proces de planificare strategică s-au discutat în profunzime principiile planificării strategice, acest lucru fiind necesar pentru asigurarea compatibilității între abordările noi ale procesului de planificare strategică participativă și deprinderile tradiționale, bazate pe metode administrative, pe principiul „acțiune după indicație”.

În procesul de lucru s-a contat pe participarea substanțială a tuturor cetățenilor reieșind din interesul tuturor membrilor comunității pentru comunitate în ansamblu.

În planul strategic s-au inclus acțiuni de mobilizare a cetățenilor, de promovare a schimbărilor de atitudine față de valorile comunitare. Echipa de elaborare a planului și-a asumat angajamente de a iniția implementarea activităților planificate, constituind nucleul unui consiliu coordonator al realizării strategiei.

În acest context prima activitate de sensibilizare a membrilor comunității a fost punerea în discuție cu întreaga comunitate a proiectului elaborat și organizarea audierilor publice. Această formă a consultărilor publice a fost eficientă prin numărul mare de participanți, oferind publicului posibilități să comenteze asupra prevederilor planului.

A finalizat procesul de elaborare a planului strategic cu activități de legitimare a acestuia: punerea în discuție la ședința consiliului local și adoptarea lui. Astfel prin decizia nr. 114 din 03 noiembrie 2020 strategia de dezvoltarea a comunității pînă în anul 2025 a fost pusă în aplicare.

Prezentul plan de dezvoltare reprezintă cadrul legal pentru inițierea și implementarea unor proiecte de dezvoltare durabilă a comunității, ce vor putea fi duse la indeplinire nu doar de către autoritățile locale, ci de către toți membrii comunității, utilizând posibilitățile de finanțare locale și externe.

În acest context Consiliul Local își propune următoarele **obiective generale** pentru dezvoltarea economico – socială a comunei în **perioada 2021 – 2025:**

- Crearea de oportunități și facilități atractive pentru potențialii investitori autohtoni sau străini.
- Promovarea unei agriculturi performante și revigorarea spațiului rural.
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor publice oferite cetățenilor.
- Valorificarea potențialului turistic local.
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice și a celorlalte utilități publice.
- Ridicarea standardului de viață al locuitorilor comunei.
- Sprijinirea dezvoltării economice prin promovarea parteneriatului public-privat și crearea de oportunități și facilități atractive pentru potențialii investitori autohtoni sau străini.
- Protecția mediului înconjurător, dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de mediu.

Materializarea activităților, planificate în Direcțiile strategice vor duce la realizarea următoarelor **obiective specifice:**

- Îmbunătățirea calității serviciilor de educație.
- Perfectarea serviciilor medicale.
- Dezvoltarea mediului de afaceri.
- Protecție socială a persoanelor dezavantajate.
- Diversificarea surselor de finanțare
- Agricultură și dezvoltare rurală.
- Integrare europeană.
- Consolidarea relațiilor cu diaspora
- Fortificarea turismului rural.
- Infrastructură și gospodărie comunală.
- Protecția mediului înconjurător.
- Păstrarea valorilor, cultura, culte, tradiții.

PARTEA I. Profilul comunității

1.1 Denumirea, poziția geografică a localității

Denumirea localității: Comuna Biești , raionul Orhei

Poziția geografică: Primăria Comunei Biești este în componența Raionului Orhei situată la latitudinea 47.5155 longitudinea 28.8613 și altitudinea de 161 metri față de nivelul mării. Comuna are o suprafață totală de 47.66 kilometri pătrați, fiind cuprinsă într-un perimetru de 39.41 kilometri pătrați. Din componența comunei fac parte 3 localități: Cihoreni, Slobozia – Hodoroșca, Biești. Suprafața totală a localităților din cadrul comunei alcătuiește aproximativ 3.22 kilometri pătrați. Conform recensământului din anul 2014 populația comunei este de 2 287 locuitori. Distanța directă pînă în or. Orhei este de 25

km. Distanța directă pîna în or. Chișinău este de 75 km.

Suprafața totală: Fondul funciar total constituie 4748 ha, inclusiv:

- Teren proprietate APL – 1154 ha
- Teren proprietate a RM – 100 ha
- Teren proprietate privată– 3494 ha

N/o	Criteriu	Descriere	Unitate de măsură
1.	Suprafața agricolă	- arabil 2867 - pășuni 458 - livezi 268 - vii 34	ha
2.	Suprafața cultivată	- Porumb - 706 - orz - 207 - legume - 46 - grâu - 772 - floarea soarelui - 660	ha
3.	Producția agricolă vegetală	- porumb-248 - orzi – 414 - legume – 690 - grâu -1930 - pomi fructiferi- 250 - poamă - 54	tone
4.	Numărul de animale	- bovine – 81 - porcine – 45 - ovine - 182 - caprine – 151 - cabaline – 42 - păsări -12000	unit.

Tabloul demografic general:

Conform datelor statistice din 2020, populația comunei Biești numără – **2858** locuitori. Majoritatea absolută a locuitorilor sunt moldoveni, dar sunt și ucraineni, ruși, bulgari , găgăuzi. Toți locuitorii sunt de religie ortodoxă.

Vîrsta	Total	Populație stabilă		Plecați peste hotare	
		Bărbați	Femei	Bărbați	femei
0-6 ani	172	80	79	6	7
7-17 ani	361	167	185	4	5
18-25 ani	280	137	124	12	7
26-62 ani	1666	780	756	55	75
63-80 ani	342	131	207	2	2
80 și peste	37	10	27	0	0
TOTAL	2858	1305	1378	79	96

Infrastructura fizică:

În localitate nu există cale ferată, distanța pînă la calea ferată este de 75 km pînă în Chișinău.

Lungimea totală a drumurilor locale este – 25 km. Din ele:

asfaltate - 2,8 km (drumul de importanță național traseul Chișinău – Orhei – Rezina);
varianta albă – 16.2 km.
fără pietriș-6 km

Primarul satului Svecla Grigore – activează în calitate de primar timp de 1 an. Licențiat în drept, Institutul Relații Internaționale „Perspectiva” profilul jurisprudență Studii superioare, specialitate – drept economic.

1.2 Descrierea APL

Administrația publică locală Biești este reprezentată de un personal competent, cu o bogată experiență în domeniu.

Autoritățile administrației publice locale sunt:

- **Consiliul Local ca autoritate deliberativă**
- **Primăria ca autoritate executivă.**

Consiliul Local a fost ales la alegerile locale din 2019, este compus din 13 consilieri.

Componența Consiliului Local:

1. Plamădeală Alexandra – vânzător;
2. Vlas Ion –manager în comerț ;
3. Bulgac Petru – agent economic;
4. Platon Alexei - agricultor;
5. Cerchez Iuliana – felșer veterinar;
6. Florea Veronica – învățătoare;
7. Caraman Mihail - pensionar;
8. Popescu Svetlana – contabil;
9. Leșan Natalia – neangajată;
10. Godoroja Ștefan – profesor;
11. Rotaru Vasile – pensionar;
12. Sclifos Dmitrii - neangajat ;
13. Chiorescu Pavel – pensionar;

Funcționarii primăriei Biești:

1. Svecla Grigore - Primarul comunei Biești
2. Leahu Ludmila - Secretarul Consiliului local
3. Codrescu Tatiana – Secretar-stenograf
4. Codrean Natalia - Contabil
5. Midrigan Nina - Specialist în problemele perceperii fiscale
6. Pircova Vasilisa - Specialist pentru reglementarea regimului funciar
7. Ursu Nadejda – Asistent Social
8. Muntean Lidia – Îngrijitoare de încăperi
9. Codrean Gheorghe – muncitor la amenajarea localității
10. Guțan Mihail – muncitor la amenajarea localității

BUGETUL LOCAL anul 2020 , anul 2021

Anul 2020 :

Venituri – 4 821,1 mii lei.

Cheltuieli: - 4 821,1 mii lei

Nr. d/o	Denumirea grupelor	Mii lei
1	Aparatul primarului	1117,4
2	Grădinița de copii	2277,0
3	Biblioteca comunală	103
4	Căminul Cultural	824,6
5	Dezvoltarea comunală și Amenajare	81,7
6	Iluminarea străzilor	100
7	Aprovizionarea cu apă și canalizare	83,1
8	Administrarea patrimoniului de stat	(-5)
9	Dezvoltarea drumurilor	307,4
10	Fondul de rezervă	10
	TOTAL cheltuieli	4 821,1

Anul 2021 :

Venituri – 4 893.1 mii lei.

Cheltuieli: - 4 893.1 mii lei

Nr. d/o	Denumirea grupelor	Mii lei
1	Aparatul administrativ	1227.7
2	Grădinița de copii	2381.9
3	Biblioteca comunală	106
4	Căminul Cultural	630.7
5	Dezvoltarea comunală și Amenajare	159
6	Iluminarea străzilor	110
8	Aprovizionarea cu apă și canalizare	-
9	Administrarea patrimoniului de stat	307.8
10	Fondul de rezervă	10
	TOTAL cheltuieli	4 893.1

1.3.Evaluarea infrastructurii locale (rețele edilitare, telecomunicații, rețele de transport, obiecte de menire socială)

Rețele edilitare

Este elaborat proiectul de gazificare a comunei Biești, însă la moment conectarea la sursă de gaz sunt 94 gospodarii (9 %), inclusiv SRL „JanCostAgro”. Este implementat proiectul „Alimentarea cu apă , evacuarea și epurarea apelor uzate din s.Biești raionul Orhei”. (Etapa I – Apeduct, Etapa II

Canalizare) cu susținerea parțială a Fondului Ecologic Național cu conectarea tuturor instituțiilor social- economice la sursă de apă (gimnaziul , grădinița de copii , centrul medicilor de familie, biserica, primărie, agenți economici).

Telecomunicații: rețeaua telefonică, acoperirea cu telefonie mobilă

La rețeaua telefonică a Î.S. „Moldtelecom” sunt abonate **687** de gospodării (**674- telefoane fixe , 13 radiotelefoane**) din 923 locuibile în rest majoritatea dispun de telefonie mobilă. În **2007** a fost reconstruită rețeaua de telefonizare și instalată o stația modernă de telefoane. Acest fapt a permis majorarea numărului abonaților. Acoperirea cu telefonie mobilă este bună. În anul **2018** a fost construită o nouă stația de telefonie mobilă I.S. „Moldtelecom ”. De calculatoare dispun **648** de locuitori dintre care **428** au acces la internet de la Î.S. „Moldtelecom”, **247** au acces la internet de la operatorul Flainet, 11 km fibră optică. Instituțiile social-economice (gimnaziu, grădinița de copii, primăria, biblioteca publică, Casa de Cultura, Centrul medicilor de familie, oficiul poștal, magazinele) sânt conectate la internet. La Primărie și Casa de Cultura este interne **wi-fi** cu acces gratuit.

Rețele de transport

Rută funcțională auto de pasageri de tranzit și viceversa pe traseul Biești – Orhei - Chișinău, zilnic prin comuna Biești circulă transportul public de pasageri conform rutelor tranzit :

Biești – Orhei

05.55-07.35
08.15-09.10
11.00-15.15
16.00-16.45

Biești – Chișinău

06.30-09.45
12.30-16.45
18.30

Izvoare-Orhei

07.30-12.30

Șercani – Chișinău

06.15 - 08.45
13,15 - 15.55
18.10

Pohrebeni - Chișinău

07.00-10.15
08.35 –14.20
13.50-17.55

Pohrebeni - Orhei

09.30 - 10.25
13.10 - 14.30

Servicii de asistență socială

În comunitate activează pe lângă primărie un asistent social comunitar și un lucrător social . La deservirea lucrătorului social sânt 10 persoane singuraticice în etate, care necesită sprijin în activitățile cotidiene de zi cu zi și 46 de familii în situație de risc. Activitatea asistentului social comunitar este un adevărat colac de salvare în depășirea situațiilor de mare dificultate pentru - 64 familii beneficiari de ajutor social, 206 - familii beneficiari de ajutor pentru perioada rece a anului. A.O “Speranța și Caritate” a acordat ajutor material la 22 familii social – vulnerabile din comună Biești care a conținut îmbrăcăminte, produse alimentare, obiecte de primă necesitate.

Numărul și tipul obiectelor de menire socială

În comuna Biești activează următoarele obiecte de menire social-culturală:

- 1. Gimnaziul din comuna Biești.** Clădirea școlii a fost dată în exploatare la 12.01.1973. Este o clădire – tip pentru școală cu o capacitate de 640 de locuri. La 01.09.2003 școala Medie

Generală Biești a fost reorganizată în Liceul teoretic Biești. Prin decizia Consiliului Raional Orhei nr. 5/3 din 15.11.2012 școala a fost instituită ca școală de circumscripție unde studiază elevii din satele Biești, Cihoreni, Slobozia - Hodoroja, Șercani.

La 01.01.2013 instituția devine Instituție Publică. Ca urmare a numărului mic de elevi în treapta liceală prin Decizia Consiliului Raional Orhei nr. 4/11 din 08.07.2016 IP Liceul teoretic Biești este reorganizat în IP Gimnaziul Biești.

Pe parcursul istoriei au fost reparat capital

- 1994 acoperișurile blocurilor de studii.
- 2010 -2011 au fost schimbate ferestrele etajul I-II din mijloace proprii
- 2012 au fost schimbate ferestrele la blocul II și III cu contribuția Consiliului Raional Orhei
- În anul 2012 cu suportul FISM a fost instalată o cazangerie pe biomasă cu o capacitate de 359 kwt costul microproiectului a constituit 435954 lei, echivalent cu 29144 EURO (370561 lei – FISM și 65393 contribuția locală)
- În anul 2016 din mijloace proprii și cu contribuția Consiliului Raional Orhei a fost termoizolat blocul central de studii.
- În anul de studii 2020 -2021 în instituție activează 20 de profesori care instruiesc 264 de elevi.
- Instituția dispune de cabinet de fizică, chimie, informatică, biologie, bibliotecă cu sală de lectură, sală de sport, sală de festivități și cu sala de mese, Centru de Resurse pentru copii cu CES.
- Sunt alimentați 123 de elevi din trapta primară.
- Școala este conectată la internet (WI-FI)

2. Grădinița de copii din comuna Biești. Instituția preșcolară de educație timpurie din comuna Biești a fost dată în exploatare în anul 1974 cu o capacitate totală de 140 de locuri pentru 6 grupe de varsta (2-7 ani). A activat până în anul 1998. Din 1998 activitatea instituției a fost sistată pe o perioadă de 5 ani. În anul 2003 se redeschide cu 2 grupe de copii cu un număr total de 50 de copii (5-7 ani). Starea tehnică a clădirii fiind deplorabilă, ani în șir s-a lucrat asupra creării condițiilor de dezvoltare adecvate copiilor de vârstă timpurie, conform Standartelor minime de dotare. În anul 2017 instituția este reparată capital cu suportul FISM și Guvernului Român, micro-proiectul a constituit 1.4 mln lei.

La moment în grădinița activează 4 grupe de copii cu un număr total de 110 copii (2-7 ani) cu un număr de 18 angajați. Instituția este conectată la apeduct (apa rece și caldă), baterii solare, cazangerie pe bricheți, internet.

3. Biblioteca Publică din comuna Biești. Biblioteca Publică Biești a fost fondată în 1951. Se află în incinta grădiniței din comună "Ghiocel" etajul doi. Dispune numai de o sală mare, unde se desfășoară toate activitățile organizate cu copii și maturii, își pregătesc temele pentru acasă, își caută informațiile necesare ș.a. Fondul de carte a bibliotecii este de 7277 u.m. și se completează în fiecare an cu literatură nouă atât pentru copii cât și pentru maturi. Este angajată o singură persoană-o unitate de bibliotecar principal. În anul 2014 a fost implementat proiectul "Novateca" la care biblioteca s-a ales cu 4 calculatoare și tehnică performantă ca Scanner multifuncțional. Anual biblioteca este abonată la ziare și reviste conform profilului bibliotecar și cerințelor utilizatorilor, în dependență de vârstă. Sistematic fondul bibliotecii este completat cu colecții de documente noi. Biblioteca oferă o gamă largă de servicii noi care sînt foarte utile și binevenite în comunitate, oferind suport informațional mai multor categorii de utilizatori. Serviciul Nou Biblioteca (SNB) care s-au implementat pînă în prezent sînt: "Ora să știm", "Sănătatea online pentru toți", "Hai sa fim creativi", „Călătorim imaginar”, „Dăruim un zîmbet”, „Cu bebe la grădiniță” ș.a. Zilnic biblioteca este vizitată de utilizatori de toate vîrstele solicitînd literatura preferată.

- 4** *Casa de Cultură din comuna Biești* Căminul cultural din comuna Biești funcționează începând cu anul 1975. În anii 2015-2019 a fost făcută reparația capitală a clădirii. Pe lângă căminul cultural activează ansamblul folcloric model „Comorile Plaiului”; corul-model „Semănătorii” - ambele colective promovând valorile naționale atât în țară cât și dincolo de hotarele ei mai bine de patruzeci de ani. Începând cu anul 2019 mai funcționează și cercul de dans popular-folcloric pentru copii „Mugurel”. Mai este o gamă largă de oportunități pentru tineri: fanfara cu un specialist în domeniu, sală de sport, teatru (estradă) de vara.
- 5** *Centrul de Sănătate din s.Cihoreni*. Este amplasat într-o clădire separată și construită în anul 1912, nu a fost reparată capital încă de la fondarea acesteia, au fost realizate doar reparații curente, activează 1 medic de familie și 2 asistente medicale. Funcționează staționarul de zi cu un aparat-cardiograf de tip(vechi). Este dotat cu tehnică de calcul și conexiune la Internet. Starea tehnică a clădirii este satisfăcătoare.
- 6** *Centrul de Sănătate din comuna Biești* Este situat în centrul comunei Biești într-o clădire separată, construită în anul 2018-2019, s-au finisat lucrările în proporție de 95%, însă nu este dată în exploatare.
- 7** *Oficiul postal*. Este amplasat în încăpere cu sediul Primăriei Biești construită în anul 1973, împreună cu stația telefonică și sunt angajate 3 persoane. Starea tehnică a clădirii este satisfăcătoare. Pensionarilor ce au vârsta mai mare de 80 de ani, precum și invalizilor de gradul I li se aduce pensia acasă. În afară de acordarea pensiilor Oficiul Poștal oferă o gamă largă de servicii tuturor cetățenilor: încasarea plăților pentru credite, a plăților pentru servicii comunale, achitarea prestațiilor sociale, transferuri de bani, scrisori, colete.
Deservește 265 pensionari și invalizi și totodată și toți locuitorii satului.
- 8** În satul **Biești** funcționează *biserica ortodoxă Sfântul Ierarh Nicolae* construită în anul 1855 cu hramul Bisericii „ Sfântul Nicolae ” sărbătorit pe 22 mai, unde au posibilitatea de a merge la biserică toți creștinii ortodocși.
- 9** În satul **Cihoreni** funcționează *biserica ortodoxă Sfântul Ierarh Mihail* construită în anul 1855 cu hramul Bisericii „ Sfântul Mihail ” sărbătorit pe 21 noiembrie, unde au posibilitatea de a merge la biserică toți creștinii ortodocși. Cu susținerea Consiliului Raional în anul 2018 s-a reușit să schimbe acoperișul bisericii, aportul fiind de 40000,00 lei. La moment locașul sfânt necesită reparație capitală însă posibilitățile locuitorilor sînt mici.
- 10** În satul **Slobozia-Hodorogea** funcționează *biserica ortodoxă Sfântul Ierarh Nicolae* construită în anul 1860 cu hramul Bisericii „ Sfântul Nicolae ” sărbătorit pe 22 mai, toate lucrările interioare și exterioare s-au făcut cu sprijinul oamenilor cu suflet mare și bună credință.

Activități culturale:

- Hramul bisericii din **s.Biești**, la data de 22 mai, cînd se sărbătorește Sfântul Ierarh Nicolae în numele căruia este sfințită biserica din sat. Sărbătoare începe cu serviciul divin în biserica satului la care participă populația comunei, personalitățile notorii ale satului, primarul, consilierii locali, după masă este organizată o programă bogată în numere artistice și competiții sportive care se încheie cu hora satului.

- Hramul bisericii din **s.Cihoreni**, la data de 21 noiembrie, când se sărbătorește Sfântul Ierarh Mihail în numele căruia este sfințită biserica din sat. Sărbătoare începe cu serviciul divin în biserica satului la care participă populația comunei, personalitățile notorii ale satului, primarul, consilierii locali, după masă este organizată o programă bogată în numere artistice și competiții sportive care se încheie cu hora satului.
- Hramul bisericii din **s.Slobozia-Hodorogea**, la data de 22 mai, când se sărbătorește Sfântul Ierarh Nicolae în numele căruia este sfințită biserica din sat. Sărbătoarea începe cu serviciul divin în biserica satului la care participă populația comunei, personalitățile notorii ale satului, primarul, consilierii locali, după masă este organizată o programă bogată în numere artistice și competiții sportive care se încheie cu hora satului.

Activități ale comunei Biești pe parcursul anului:

- Festival Raional a „Cintecului Pascal” (petrecut în incinta bisericii din satul Cihoreni).
- Activități – „Colindul Pascal”
- Spectacol tematic “Sărut femeie mîna ta”
- Ziua Copiilor- 1 iunie
- Duminica Mare
- Ziua Profesorilor – 5 octombrie
- Festivalul Raional Păstoriei ”Sună Tălăncuțele”
- Ziua Agriculturului (spectacol)
- Festivaluri zonale, Raionale, Republicane, Internaționale a Colectivelor de Amatori.
- Activități: Proiectul „Cunoașteți Țara”
- Activități: “Un corp sănătos într-o minte sănătoasă”
- Concursuri de șah
- Sărbători – „Moldova vatra de dor”
- Tradiții și obiceiuri de iarnă : ”Uratura satului”, Colindăm vă colindăm, Jocul cu măști zoomorfi.
- Tradiții de iarnă – Uratura satului, Colindăm vă colindăm
- Activitățile se realizează într-o colaborare dintre Instituțiile de pe teritoriul comunei Biești.

1.4 Istoricul localității

Satul Biești - este un sat și comună din raionul Orhei situat la 24 km Nord de centrul raional și la 72 km de Chisinau.

Cea mai veche atestare documentară a localității o aflăm la 23 martie 1430. Conform unei legende temelie satului a fost pusă de către boierul Beiu și fiii lui, care au tras o brazdă adâncă, de hotar, între moșia lor și cea s. Chipereni. Pe moșia satului sînt două movile funerare ramase de la triburile nomazilor veniți din stepele asiatice peste bastinașii sedentari, cu scopuri de jefuire. În ele au fost înmormântați migratorii rapuși în lupte de către bastinași. Movilele ne vorbesc despre faptul că localitatea este mult mai veche, acest fapt este atestat documentar în care se vorbește despre aceste locuri și despre un neam de boieri cu nume Beiu. În prezent mai mulți locuitori ai satului Biești poartă acest nume de familie Beiu fiind, probabil, urmași de sânge ai fondatorului. Locuitorii satului secole la rând și-au stăpînit moșia. Ca un document conventional despre bastinașii acestor locuri și preocupările lor poate servi și comoara monetară găsită lângă Biești încă în 1907 de locuitorii acestui sat Macrinici, Calugar și Mascovici. S-au pastrat din acea comoară numai 11 monede de argint emise în Polonia, cea mai veche fiind batută în 1614, iar cea mai recentă în 1626. Comoara a fost îngropată probabil în anii 1626–1650. Așa dar toponimul, prin formativul – esti și prin semnificația sa de origine românească, confirmă prezenta unei vechi patronimii, comunitate de oameni coborâți dintr-un stramos cu numele Beiu, care de asemenea, provine dintr-un vechi cuvânt turcesc: bei – domn, boier mare. E semnificativ faptul că încă un document vechi despre satul Biești și oamenii lui (din noiembrie 1473) s-a pastrat nu la boieri, ci la razeșii din sat. La 29 aprilie 1835 documentul respectiv, de la Ștefan Voda cel Batrîn, se pastră cu sfințenie în casa mazelului Gheorghe Holban, în vîrsta de 34 de ani. Pîna în prezent satul a pastrat vechile tradiții culturale și spirituale. Corul popular este fondat de d-na Feodora Vlas și activează din anul 1958. Din anul 1967

adica de 51 de ani corul „Semanatorii” este preluat si condus pina in prezent de Stefan Caranfil, artist al poporului. Acest colectiv s-a învrednicit de titlul de cor popular înca în 1973, este laureat a mai multor festivaluri de prestigiu din republica și de peste hotare. In comuna mai activeaza ansamblul folcloric „Comorile plaiului” (cond. Cucu Nadejda), care aduna, valorifica si promoveaza folclorul local. Cântarea de muzica populara Alexandra Pîrvan din Biești s-a învrednicit sa fie inclusa în enciclopedia „Femeia din Moldova” (Chisinau 2000). Satul se mai mândrește cu mai multe personalitati care au jucat un anumit rol în viata social-politica si spirituala a neamului.

Satul Cihoreni.este un sat din cadrul comunei Biești, r. Orhei, situat la 47.506917 – latitudine nordică și 28.866987 – longitudine estică. Satul are o suprafață de aproximativ 0.99 kilometri pătrați, cu un perimetru de 5.23 km. Satul Cihoreni fost proprietatea boierului Cegoreanu. Are moșie mare, au ramas stăpîni urmași de-ai săi. Mulți razeși din vecinătate au venit să locuiască aici. Rugăm ca să nu ne sramute nimeni în altă parte, pe alte pămînturi, căci aici ne este vatra noastră pe veci. Și asa a rămas denumirea acestei localități – Cihoreni.

În anul 1910 în satul Cihoreni s-a construit școala primară pe lîngă Biserică. Clădirea școlii a fost reconstruită în anul 1963. În anul 1967 cu puterile oamenilor din sat, sub conducerea cetățeanului Cojocari Spiridon, a fost construită Grădinița de copii din satul Cihoreni.

Conform recensământului din anul 2014, populația satului constituie 938 de oameni, 50.32% fiind bărbați, iar 49.68% femei. Structura etnică a populației arată astfel 98.93% - moldoveni/români, 0.64%- ucraineni, 0.21% - ruși, 0.00% - găgăuzi, 0.21% - bulgari, 0.00% - evrei, 0.00% - polonezi, 0.00% -țigani, 0.00% - alte etnii.

Satul Slobozia-Hodorogea – s-a înfiinșat în anul 1660. Este un sat din cadrul comunei Biești, raionul Orhei situat la 47.50 - latitudine nordică și 28.87 - longitudine estică. Satul are o suprafață de aproximativ 0.93 kilometri pătrați, cu un perimetru de 5.62 km. Situată într-un peisaj rustic deosebit de frumos, la 25 km de centrul raional Orhei, satul Slobozia-Hodorogea, are resurse umane deosebit de valoroase, cu oameni harnici, buni și primitivi. Obiceiurile și tradițiile lăsate din moși strămoși, sunt păstrate și transmise generației noi. În anul 1997, populația satului a fost estimată la 758 de cetățeni. Conform datelor recensământului din anul 2004, populația satului constituia 697 de oameni, 48.92% fiind bărbați iar 51.08% femei. Structura etnică a populației arată astfel: 99.14% - moldoveni/români, 0.43% - ucraineni, 0.29% - ruși, 0.14% - bulgari, 0.00% - alte etnii. Din datele de care le dispunem se pomeneste ca a fost infiintat la 9 aprilie 1660 . Biserica satului in forma de luntre e construita in anii 1866-1876. Mai tirziu in 1909 au fost adaugate pridvorurile laterale. Tot atunci pe linga biserica a fost construita și școala bisericească care există și azi, la moment Biserica ara forma de Cruce. Biserica cu hramul Sf. Nicolai-de vara 22 mai (Inițial a mai fost o bisericuță de lemn în centrul cimitirului (locul unde a fost pristolul e însemnat în prezent în cimitir cu o cruce din metal) a fost închisă în 1959 de autoritățile comuniste, redeschisă în 1991,a fost reconstruit de mai multe ori gardul Bisericii, au dispărut construcțiile auxiliare de la poartă. Este unicul sat din ocolul Chipercenilor de mazili-răzeși cu un sinonim compus și își poartă numele de la: locuitorii satului răzeși lăsați la vatră de domnitor erau oameni liberi (slobozi)- impulsivi vorbeau tare adica "hodorogiți' se presupune că primul locuitor care s-a stabilit cu traiul a fost unul pe nume Hodorogea.

Cronologie:

1437-conform aceluiași dicționar enciclopedic moldovenesc s.Biești prima data menționat documentar.

1604 - s.Cihoreni

1660 - s.Slobozia-Hodorogea

1772 – 1774-cuprindea în cadrul hotarelor actuale mai multe sate dintre care si s.Biești, s.Cihoreni, s.Slobozia-Hodorogea.

1772—1774 rezultatele recensământului populației sînt:

Biești - 18 case (trăiau 6 volintiri si 12 birnici)

Cihoreni - 24 case (trăiau 10 voluntiri, 5 mazili, 1 popă, 8 birinici)
 1806 – Biserica din lemn a s.Cihoreni a fost ridicată
 1812 izbăvinduse de jug, țărani au încăput în altul, la fel de crunt.
 1841 haiducii l-au omorât pe moșierul Iacobovici în s.Cihoreni și i-au distrus moșia
 1859 s.Cihoreni număra 94 case și 476 locuitori
 1861 pe lângă biserica a fost deschisă școala parohială

1.5 Componenta stratului antreprenorial

În comuna **Biești** sectorul antreprenorial este reprezentat de către 32 agenți economici:

N/o	Denumirea întreprinderii	Anul constituirii	Domeniul de activitate/servicii	Numărul de angajați
1.	Î.I.” Godoroja Nicolae”	2017	Magazin alimentar	2
2.	Î.I.” Veaceslav Mihalas”	2007	Magazin mixt	2
3.	Î.I. “ Godoroja Maria” 1	2001	Magazin mixt	3
4.	Î.I. “ Godoroja Maria” 2	2006	Magazin mixt	2
5.	Î.C. “AGROCOOP”	2019	Magazin mixt	1
6.	SC „Alvipet.Prim” SRL	2015	Magazin mixt	3
7.	SC „Alvipret-Prim” SRL	2015	Disco-bar	1
8.	„ALIMFRESH” SRL	2020	Magazin mixt	1
9.	SRL” Agro-Nova Prim”	2020	Prelucreaza teren	2
10.	SRL „Eco Nova Grup”	2020	Prelucreaza teren	2
11.	SRL” Spica N Prim”	2017	Prelucreaza teren	3
12.	SRL „Ișcomagro”	2017	Prelucreaza teren	1
13.	SRL „Paulownia- Grup”	2014	Prelucreaza teren	4
14.	SRL „ IanCostAgro”	2005	Fabrica	10
15.	GȚ „Ursu Tatiana”	2018	Prelucreaza teren	1
16.	GȚ „ Cerchez Mihail”	2016	Cultiva legume	2
17.	GȚ „ Calugher Ion”	2015	Prelucreaza teren	2
18.	GȚ „ Strisca Grigore”	2012	Cultiva legume	2
19.	GȚ „ Strisca Gheorghe”	2017	Prelucreaza teren	1
20.	GȚ „Plamadeala Alexandru”	2018	Prelucreaza teren	2
21.	GȚ „Sirbu Viorel”	2015	Cultiva legume	3
22.	GȚ „Sirbu Mihail”	2017	Cultiva legume	2
23.	GȚ „Alexeev Dumitru”	2015	Prelucreaza teren	2
24.	GȚ „ Malic Nicolai	2004	Prelucreaza teren	4
25.	GȚ „ Pentilei Dorin”	2018	Prelucreaza teren	2
26.	GȚ „ Savin Gheorghe”	2009	Prelucreaza teren	2
27.	GȚ „Gherciu Angela”	2014	Prelucreaza teren	1
28.	SRL „Agrovioland”	2016	Arenda iaz	1
29.	Cerchez Roman	2018	Arenda iaz	1
30.	ÎCS „Expo-Progres”	2009	Depozit frigorific	2
31.	ÎCS „Expo-Progres”	2002	Uleinita	3

32.	ÎCS „Expo-Progres	2006	Moara	2
-----	-------------------	------	-------	---

Principalele restrângeri ale agenților economici sunt următoarele:

- Lipsește piața de desfacere bine determinată și planificată.
- Producătorii agricoli au posibilități restrânse de a realiza produsele obținute.
- Puține proiecte accesibile vin în susținerea micului business.
- Acces la informație redus privitor la tehnologiile moderne.
- Procesul de creditare a producătorilor agricoli este foarte anevoios și îndelungat.
- Prețurile la motorină și piese de schimb sunt exagerate.
- Susținere mică din partea statului în demararea afacerilor private.

1.6. Organizații neguvernamentale

Nu avem ONG-uri în comunitate

1.7. Specificul localității: relief, ape, clima, resurse naturale. Starea mediului ambiant

1.7.1. Relief:

Conform raionării geomorfologice terenurile comunei Biești fac parte din microforma de relief numită ”Înălțimea Nistreană Deluroasă Rezina a Moldovei de Centru”. Elementele principale de relief sînt cumpenele de apă și versanții din preajma lor. Teritoriul reprezintă un relief ondulat. Teritoriul comunei Biești se caracterizează cu o climă moderată continentală, cu iarnă scurtă și comparativ caldă, cu vară lungă și călduroasă. Cantitatea anuală de precipitații este de 475-500 mm. Teritoriul satului se află în zona de silvostepă, în păduri crește stejarul pufos și pedunculat, arțarul tătăresc, frasinul, salcîmul.

1.7.2. Rețeaua hidrografică:

Apele freatice pe cumpene și pe versanți se află la adîncime medie, în zona de protecția a râului Drighinici – la adîncime mică. În comună există 235 de fîntîni, 7 izvoare. Calitatea apei în acestea nu corespunde tuturor cerințelor față de apa potabilă. Hotarul satului se învecinează cu satul Chipereni.

1.7.3. Clima:

Teritoriul comunei Biești se caracterizează cu o climă moderată continentală, cu iarnă scurtă și comparativ caldă, cu vară lungă și călduroasă. Cantitatea anuală de precipitații este de 475-500 mm.

1.7.4. Resurse naturale :

Conform raionării pedo-geografice a Moldovei, teritoriul UAT Biești din care fac parte terenurile investigate a solurilor cenușii de padure, cernoziomurilor levigate și podzolite a Silvostepii Înălțimii Rezina. După compoziția granulometrică solurile cercetate se caracterizeazăca: luto-argiloase și lutoase.

1.7.5. Comori ale naturii :

Comunitatea are multe și frumoase comori naturale, numeroase zone cu peisaje sălbatice, colțuri de natură adevărată, puțin modificate de om. Natura e mai consecventă și mai darnică aici decît în alte părți, și aceasta datorită nu numai tezaurului național, pe care l-am avut, dar și unei gospodăririi mai judicioase.

1.7.6. Starea mediului ambiant

Există poligon de deșeuri autorizat însă necesită construcția unui gard și a unui dig de protecția pentru stoparea scurgerilor de impurități în rîulețul Drighinici după ploile mari. Starea sanitară a satului mai este afectată de atitudinea negospodărească a unor locuitori față de depozitarea deșeurilor. Sîntem la început de cale în organizarea activitatea Intreprinderii Municipale „Servicii

Comunale - Biești” care a fost fondată la iulie-august 2008 prin Decizia consiliului local. În timpul cel mai apropiat sunt preconizate activități de montare a tomberoanelor, containerelor pentru colectarea separată a deșeurilor.

1.8 Bănci comerciale. Asociații de Economii și Împrumut

Pe teritoriul satului activează o Asociație de economii și împrumut AEÎC „Mătrășanca”

1.9 Mediu de informare

Informarea locuitorilor are loc prin mijloacele tradiționale: mass media națională – presa, televiziunea națională, radioul național, există publicația raională „Opinia-liberă” „Plaiul Orheian” – publicație periodică a Consiliului Raional Orhei, care apare o dată în săptămână. Conform informației oferite de oficiul poștal 110 persoane sunt abonate la ziare și reviste. În noiembrie 2015 a fost fondat de Consiliul Raional Orhei un post de televiziune pe lângă Consiliul Raional. Până la moment activează prin pagina WEB, dar se duc tratative de a obține frecvență radio național. De calculatoare dispun 457 de locuitori dintre care 428 au acces la internet, instituțiile social-economice (gimnaziu, grădinița de copii, primăria, biblioteca publică, centrul medicilor de familie, oficiul poștal) sînt conectate la internet. 62 % gospodării au conectare la Internet.

Turismul

Turismul este un factor stimulator al progresului social-economic. Îmbunătățește comunicarea între oameni de diverse culturi, încurajează afacerile, sprijină dezvoltarea durabilă și economia unei comunități, îmbunătățește calitatea vieții cetățenilor. Comuna Biești dispune de un potențial turistic mai mult decît remarcabil, caracterizat de o situație geografică favorabilă, plină de pitoresc și diversitate ale peisajului, amplasat în preajma rîului Drighinici.

Dacă urmărim atent în comuna Biești putem observa că resursele turistice sunt destul de multe și foarte interesante, dar slab exploatate din următoarele considerente: resurse financiare puține la populație și APL, atarctivitatea slabă, inițiere mică în cunoașterea legislației, proiecte investiționale puține din țară și de peste hotare în domeniul turismului.

Obiective turistice:

- Bisericele parohiale ale comunei Biești.
- Muzeu satului.
- Gimnaziul din sat.

Comuna Biești a dat mari personalități ale istoriei naționale între care amintim:

Satul se mai mîndrește cu mai multe personalități care au jucat un anumit rol în viața social-politică și spirituală a neamului.

📖 **Protosinghelul Dosoftei Vîrlan** (anul nașterii nu se cunoaște) a activat la Mitropolia Basarabiei la începutul anilor treizeci ai sec. XX fiind mîna dreaptă a mitropolitului Gurie Grosu. Ulterior este numit stareț la mănăstirea țigănești. A decedat la 20.07.1933 și este înmormîntat pe teritoriul aceluiași locaș sfînt, în partea dreaptă a Bisericii de vară.

📖 **Gheorghe Andronache** (08.04.1893 - 14.03.1970, Barlad), nepotul protosinghelului Dosoftei, este unul din partizanii unirii de la 1918. Organizează Garda călare a Sfatului țării. Din august 1917 pînă în martie 1918 deține funcția de prefect al poliției Chișinău. Cu prilejul aniversării a 15-a de la Unire, publică „Albumul Basarabiei în jurul marelui eveniment al Unirii”, lucrare cu valoare de document istoric. După 1940 activitatea acestui înaintaș este învăluită de mister.

📖 **Teodor Vicol** (s-a născut în anul 1888). A colaborat activ cu ziarul „Cuvînt Moldovenesc” și revista „Viața Basarabiei”, el este autorul volumelor de nuvele „Pe scara vieții” (1919), „Dureri și nădejde” (1937) și a devenit profesor cu renume la Facultatea de Medicină din Iași.

📖 **Nicanor Crocos** (1890-1977), după absolvirea școlii primare din sat își continuă studiile la Chișinău, apoi studiază la universitate în Rusia. În anii sec. XX a activat în calitate de secretar la Ministerul de Interne al României.

📖 **Andrei Munteanu** (s-a născut în 1939) a absolvit școala medie din satul Biești, apoi Institutul Pedagogic din Tiraspol. Doctor în biologie. Din 1970 activează în Institutul de Zoologie al ASM. Savant de talie mondială. A publicat circa 200 de lucrări științifice, inclusiv 3 monografii. Prezintă mare interes cărțile sale „Lumea animalelor din Moldova”, „Fauna oazelor biocenotice”, „Enciclopedia Păsărilor” etc. Este laureat al Premiului de Stat. Participă activ la pregătirea cadrelor științifice din Republica Moldova.

Comuna are resurse umane deosebit de valoroase cu oameni harnici, ca:

- **Vladimir Gherciu și Ion Cucu**, doctor în științe fizico-matematice,
- **Maria Anghel-Junghietu**, doctor în filologie,
- **Maria Virlan**, doctor în psihologie,
- **Ion Caraman**, doctor în științe agricole,
- **Nicolae Macrinici**, doctor în chimie,
- **Gheorghe Plămădeală**, doctor în biologie,
- **Tudor Capșa**, doctor în drept,
- **Andrei Hodoroșea**, inginer hotarnic,
- **Tudor Hodoroșea**, crainic la radio Moldova,
- **Tudor Branște**, doctor în științe,
- **Moloșnic Petru**, doctor în științe,
- **Bușcăneniu Serghei**, doctor în științe,
- **Nicolae Costin**, scriitor,
- **Tudor Macrinici** a deținut în anii 1990–1994 funcția de deputat în Parlament,
- **Vasile Plămădeală** jurist, specialist în drept internațional, a activat în cadrul Comitetului de Stat Pentru Relații Economice Externe de pe lângă Consiliul de Miniștri al Uniunii Sovietice.
- **Trofin Macrinici**, născut la 26 iunie 1898 în Biești, locotenent-colonel. A participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (1941) și a Transilvaniei de Nord (1944). Propus pentru decorare cu ordinul "Mihai Viteazul" la 27 mai 1947. Arestat după câteva zile și predat autorităților sovietice. Deportat în lagărul de exterminare Vorkuta din Siberia. Decedat în spitalul Snagorodok din lagărul I.N.T.A. Aruncat la groapa comună.
- **Stela Popescu**, s-a născut la data de 21 decembrie 1935 în satul Slobozia – Hodoroșea, Orhei, Basarabia. Până la vârsta de 8 ani, Stela Popescu a locuit în satul Slobozia-Hodoroga, r. Orhei . Stela Popescu, își amintește și astăzi locurile de vis și de coșmar ale copilăriei. O fetiță de 8 ani stătea zgribulită în brațele mamei, sub ninsoarea care acoperea nemilos acareturile și oamenii înghesuiți în vagoanele de marfă. Într-o zi de februarie a anului 1944 mergea spre o altă viață, purtând în bagaje amintirile copilăriei și pe cea a tatălui, pe care l-a crezut mort aproape 20 de ani. O fetiță pe care azi o iubește toată România: Stela Popescu. Mama sa purta pe vremea aceea sandale nemțești și se îmbrăca în mătase naturală. Amintirile sale din copilărie erau romantice, chiar dacă lucrurile acolo s-au petrecut dramatic. În memoria sa, locul unde sa născut a ramas un colț de rai, o frumusețe plina de flori, își amintește ca aveu o curte minunată cu un păr care făcea pere cat un "cap de copil". Parinții săi erau amîndoi învățători. Mama sa facea parte dintr-o familie cu nouă copii, dintre care trei au fost deportați. Rusii au venit într-o noapte, au deportat tot ce se chema intelectual, începînd de la primul învățator pană la popa, prefect sau primar. I-au dus pe toți la Vladivostok, în Siberia, dupa care au adus în toate posturile administratiei publice numai ruși. Iar orice cetățean din Basarabia care voia sa se descurce trebuia sa le vorbească limba .Frumoase amintiri legate de Basarabia, cum să nu, doar s-a născut în Basarabia, dar și cu cîtă durere vorbește despre Siberia, Vladivostok, despre dispariția tatălui, , dar și amintiri de neuitat, și de noroiul în care intra pînă la glezne, și cernoziomul, toate au un specific aparte, și casa de la Slobozia-Hodorogea raionul Orhei, dar totuși dorul de locurile unde te-ai născut te cheamă înapoi..., și acolo în România nu i-a fost ușor, nimeni nu a așteptat-o cu brațele

deschise..., dar cu ambiție și cu o mamă puternică în spate a reușit...îi place accentul nostru rusesc, apropomagazin.md/201...-stela-popescu/ www.acasatv.ro/stars.../stel Tatăl său a fost eliberat în 1959 și s-a întors din Siberia. A mers la soacra sa și așa a aflat de ele. S-au reîntâlnit. „A fost nostim atunci. A trebuit să mă duc întâi la Moscova, să fac o excursie, și abia la întoarcere am avut două zile la dispoziție, la Chișinău, să stau cu tata. Ne-am întâlnit în gară, pe același peron de pe care eu și mama fugisem în '44. Mi-l aminteam perfect. Din imaginile memoriei mele și din povestirile mamei știam că e un domn mai plinuț, dar atunci, în noaptea aceea, pe peronul gării din Chișinău am întâlnit un domn slab și pocit la față. Am fost șocată să văd că are ochii albaștri. Nimeni din familie nu avea ochii albaștri. Mi-a spus că s-au făcut așa de la atâta plâns. A fost impresionantă revederea. Tata era mândru cu mine”, își amintește actrița. Timp de aproape 20 de ani s-a chinuit să îl aducă pe tatăl său în Țară. A reușit abia în 1977, după ce mamei sale îi murise soțul din România, iar tatei – soția lui basarabeancă. „Am făcut memorii peste memorii la Marea Adunare Națională de aici, iar tata – la Marea Adunare de la Moscova. După ce a ieșit la pensie și am demonstrat că sunt singura lui fiică și că are nevoie de îngrijiri, am putut să-l aduc. A trăit până la 91 de ani și a murit dintr-o operație de bilă. Ironia sorții, după câte a pățimit...Vorbea foarte puțin de experiența lui din Siberia, dar rămăsese marcat de puterea și de încăpățânarea rusului, de forța societății lor. Când venea vorba despre ruși, zicea mereu: “Hehe, sun teți niști proști... numai să vrea rusu’, și în 24 de ore e la Timișoara”.(selecții din presa din România).

- **Nicanor Crocos** (1890-1977), după absolvirea școlii primare din sat își continuă studiile la Chișinău, apoi studiază la universitatea din Rusia. În anii sec. XX a activat în calitate de secretar la Ministerul de Interne al României.

1.10 Proiecte implementate în comunitate în ultimii 5 ani:

N/o	Denumirea proiectului	Anul implem.	Finanțator	Costul total (lei)	Contribuția comunității (lei)	N-r beneficiari
1.	Lucrări de reparație la grădinița de	2017-2018	FISM	1.412.598	-	1 Instituție
2.	Aprovizionarea cu apa și canalizare	Prelungit pîna la 31.12.2020	Fondul Ecologic Național	14.202.399	2.130.359-85	108 gospodării
	Total	2 proiecte		15.614.997-28	2.130.359-85	

1.11 Problemele stringente ale localității

În cadrul etapei de pregătire a elaborării planului strategic s-au organizat discuții în grupuri țintă după metoda focus-group. Facilitatorii locali au fost instruiți în utilizarea acestei metode în cadrul primei întruniri în comunitate și au lucrat conform ghidului focus-grupului. S-au organizat 7 întruniri, moderate de către **Svecla Grigore**, primarul - cu aparatul primăriei, **Leahu Lidia**, secretarul Consiliului local - cu consilierii locali, **Vlas Vladimir**, directorul gimnaziului - cu profesorii, **Lupan Lidia**, directorul grădiniței de copii - cu angajații și părinții, **Pircova Vasilisa**, inginer cadastral al Primăriei, **Bacescu Gheorghe**, medic de familie-cu angajații și cu oamenii în etate, **Moisei Constantin**, preotul satului Cihoreni-cu angajații bisericii și politistul de sector. În cadrul acestor discuții au fost identificate următoarele probleme ale comunei Biești:

- Drumurile locale și de acces sunt în stare avariata;
- Bugetul local nu permite rezolvarea problemelor sociale;

- Finistarea proiectului „Alimentarea cu apă, evacuarea și epurarea apelor uzate din Comuna Biești;
- Comuna nu este gazificată;
- Nivelul de șomaj, în deosebi în rândurile tinerilor este ridicat, nu sunt locuri de muncă suficiente și bine remunerate;
- Producătorii agricoli din teritoriu se confruntă cu grave probleme privind desfacerea producției: prețuri mici, imposibilitatea de a se lansa pe piețe externe;
- Tehnică agricolă și utilajul sunt învechite,
- Utilizarea tehnologiilor învechite în prelucrarea terenurilor agricole, creșterea culturilor agricole;
- Prețuri exagerate la materia primă: resurse energetice, combustibil, piese de schimb;
- Rata înaltă a dobânzilor pentru creditele în agricultură;
- Primăria nu este înzestrată cu echipamentul tehnic informațional;
- Gimnaziul din localitate își desfășoară activitatea în două schimburi din motiv de Covid-19
- Îmbunătățirea condițiilor la grădinița de copii „Ghiocel”
- Îmbunătățirea condițiilor la gimnaziu
- Îmbunătățirea condițiilor la Oficiul Medicilor de Familie
- Îmbunătățirea condițiilor de activitate a bibliotecii comunale
- Deschiderea unei farmacii
- Îmbunătățirea condițiilor de activitate a angajaților primăriei pentru prestarea unor servicii de calitate cetățenilor comunei .

PARTEA II. Planul Strategic de Dezvoltare a comunei pentru anii 2021 - 2025

2.1 Viziunile dezvoltării comunei Biești pînă în anul 2025:

Obiectivul: identificarea **REALIZĂRILOR** comunei Biești pînă în anul 2025

1. Sat amenajat și frumos

- Sate amenajate și curate
- Sectoare plantate cu arbori tineri
- Centru de plasament pentru cîini vagabonzi constituit
- Spații extinse de pădure
- Intrările în sat amenajate și îngrijite
- Mediul acvatic salubritat
- Fășii forestiere plantate
- Sate înverzite
- Fîntîni amenajate

2. Servicii de calitate prestate populației

- Servicii de transport prestate populației
- Oficiul poștal bine amenajat
- Salon de frumusețe funcțional
- Localitate dotată cu tehnică specializată
- Specialiști bine pregătiți în diferite domenii
- Venituri mari și salarii decente
- Centru de deservire socială constituit
- Sală de Ceremonii renovată

3. Apeduct și canalizare finisate

- Sistem de canalizare comunitar finalizat
- Sistem de canalizare construit
- Sistem de aprovizionare cu apă finalizat
- Gospodării individuale conectate la canalizare
- Condiții mai bune de viață create
- Instituțiile sociale conectate la canalizare

4. Satul gazificat

- Majoritatea gospodăriilor individuale conectate la gaz
- Unități economice conectate la traseul de gaz
- Traseul de gaz extins pe întreg teritoriul satului
- Comună gazificată
- Toate insituțiile sociale conectate la gaz

5. Turismul rural dezvoltat

- Legislația despre turism studiată
- Zonă turistică amenajată
- Servicii de cazare pentru turiști prestate
- Turism rural dezvoltat
- Potențialulu turistic local valorificat
- Traseu tuirstic comunitar constituit
- Centrul meșterilor populari funcțional

6. Primărie confortabilă pentru toți cetățenii

- Informație utilă plasată la vedere în primărie
- Primărie dotată cu echipament modern
- Sediul primăriei amenajat
- Spații verzi amenajate în jurul primăriei
- Condiții de acces create la primărie pentru toți cetățenii

7. Gimnaziu modern amenajat

- Activități extrașcolare frecvent organizate
- Copii din familii vulnerabile alimentați
- Cnetru de dezvoltare pentru copii constituit
- Liceu redeschis
- Echipament IT modern procurat

8. Drumuri moderne și iluminate

- Drumuri secundare reparate
- Drumuri comunitare asfaltate
- Iluminarea străzilor comunei finisată
- Panouri solare montate
- Semne rutiere instalate

9. Cimitir amenajat și curat

- Teritoriul cimitirului curat
- Morminte amenajate
- Terenuri extinse la cimitire
- Cimitir menținut în stare frumoasă
- Momumentele istorice renovate

10. Mini-economie dezvoltată

- Piață comunitară amenajată
- Spații amenajate pentru păstrarea producției agricole
- Locuri de muncă noi create
- Tehnică agricolă nouă procurată
- Spațiul de colectare a laptelui amenajat
- Domeniul HORECA susținut și dezvoltat

- Loc de acumulare a apei (bazin) construit
- Surse alternative de energie noi create

11. Biserica satului îngrijită

- Straturi de flori plantate în ograda bisericii
- Istoria bisericii reconstituită
- Reparații curente realizate

12. Istoria comunității păstrată cu drag

- Iarmarocuri tradiționale organizate
- Muzeu amenajat în satele comunei
- Monografie editată despre istoria satului
- Tradiții populare păstrate și transmise
- Muzeul comunei bogat în exponate
- Muzeul satului funcțional

13. Parteneriat dezvoltat și consolidat

- Pagină WEB creată și întreținută
- Colaborare cu diaspora avansată
- Cetățeni activ implicați în viața comunitară
- Tineri implicați în diferite proiecte
- Diaspora implicată în viața comunitară
- Relații de colaborare cu diaspora stabilite
- Cetățeni bine educați și toleranți
- Parteneriat comunitar dezvoltat
- Voluntariat susținut și dezvoltat
- Post de radio constituit

14. Servicii medicale calitativ prestate

- Farmacie deschisă în Centrul de sănătate
- Echipament modern procurat
- Servicii medicale calitative prestate
- Centrul medicilor de familie lucrativ
- Specialiști calificați angajați la Centrul de sănătate

15. Grădinița amenajată modern

- Teren de joacă amenajat
- Panouri solare montate
- Echipament TIC procurate
- Jocuri didactice procurate la grădiniță
- Sală de festivități amenajată la grădiniță

16. Sistem de colectare a deșeurilor implementat

- Gospodării dotate cu tomberoane
- Sistem de colectare a deșeurilor funcțional
- Poligon comunitar de deșeuri amenajat (Biești, Cihoreni, Slobozia-Hodorogea)
- Tomberoane montate în spații publice
- Servicii de salubritate funcționale

17. Comunitate prietenoasă vârstei

- Persoanele în etate îngrijite la domiciliu
- Comunitate prietenoasă persoanelor defavorizate
- Centru comunitar de ajutor bătrânilor constituit
- Persoane cu dizabilități integrate în societate
- Rampe de acces montate

18. Condiții de odihnă și agrement asigurate

- Parcuri amenajate în comună
- Activități culturale comunitare frecvent organizate

- Terenuri de joacă pentru copii montate
- Zonă comunitară acvatică de odihnă amenajată
- Blocuri sanitare publice amenajate (WC)
- Centru de odihnă pentru copii construit

19. Mod sănătos de viață promovat

- Tabără de odihnă amenajată
- Complex sportiv comunitar funcțional
- Sală de forță amenajată
- Condiții de securitate pentru cetățeni asigurați
- Activități sportive calitativ organizate
- Teren de fotbal amenajat

20. Centru cultural comunitar funcțional

- Centru resurse tineret deschis
- Cercuri de creație deschise
- Costume naționale procurate
- Bloc sanitar amenajat în Casa de Cultură
- Casa de Cultură comunitară renovată

2.2 Contradicțiile care afectează dezvoltarea comunei Biești

Obiectivul: Identificarea obstacolelor care ar putea împiedica realizarea **VIZIUNILOR** elaborate.

1. Conlucrare slabă în echipă

- Colaborare mică în echipă
- Elaborarea incertă a viziunilor comunitare
- Coeziune slabă în echipă
- Experiență mică de lucru în proiecte
- Utilizarea inefficientă a timpului uneori
- Identificare slabă a direcțiilor prioritare
- Lucrul slab în echipă
- Creativitate slab manifestată
- Voință manifestată slab
- Încredere slabă în forțele proprii

2. Instabilitate politică în țară

- Siguranță mică în stabilitatea zilei de mâine
- Imperfecțiunea unor legi
- Reformele interminabile din țară
- Stabilitate mică în țară
- Dezamăgirea cetățenilor în politicieni
- Divizarea cetățenilor după diferite criterii

3. Instruiri puține a populației

- Cunoștințe slabe în anumite domenii
- Puține instruiri organizate
- Cultura ecologică joasă a unor cetățeni
- Instruiri puține organizate pentru cetățeni

4. Acces mic la informație

- Dorință redusă a cetățenilor de a se informa

- Acces limitat la informație
- Transparență mică în comunitate
- Mediatizarea slabă a reușitelor comunitare
- Capacități slabe de asimilarea a informației

5. Respectarea slabă a legislației

- Cunoașterea slabă a legislației
- Birocrație excesivă
- Colaborare slabă cu instituțiile de stat
- Respectarea slabă a regulilor și obligațiilor
- Situație epidemiologică precară COVID 19
- Birocrație în implementarea proiectelor

6. Surse financiare limitate

- Abilități slabe de atragere a investițiilor
- Puține proiecte implementate
- Surse neidentificate de finanțare
- Finanțe puține
- Contribuții mari în unele proiecte
- Finanțare mică

7. Poziționarea geografică a localității

- Trotuare degradate de timp
- Drumuri locale deteriorate
- Calamități naturale frecvente
- Înnămolire frecventă a rigolelor

8. Calificare slabă a unor specialiști

- Insuficiența unor specialiști
- Asigurare slabă cu specialiști calificați
- Aprecieri joase a unor specialiști performanți
- Specialiști calificați puțini în diferite domenii
- Management defectuos a unor proiecte

9. Devalorizarea normelor morale

- Abuz excesiv de alcool de unele persoane
- Neglijență manifestată de unii săteni
- Atitudine negospodărească a unor cetățeni
- Nivelul valorilor morale redus la unii săteni
- Reguli de convețuire slab elaborate
- Conștientizarea slabă a modului sănătos de viață

10. Strategie slab elaborată

- Neglijarea importanței planificării activității
- Plan urbanistic comunitar nefinisat
- Monitorizare și evaluare slabă a vieții comunitare
- Planificare strategică slabă
- Cunoaștere slabă a artei managementului

11. Mentalitate învechită a locuitorilor

- Indiferență manifestată de unii cetățeni
- Lenevie mare la o parte de populație
- Mentalitate învechită a populației
- Responsabilitate scăzută la unii locuitori

- Egoismul pronunțat al unora
- Toleranță mică la unii cetățeni
- Implicare mică a cetățenilor în lucrările publice
- Cultura generală joasă la unii cetățeni

12. Costuri mari la materiale și servicii

- Aparataj modern medical la costuri mari
- Costuri mari la materialele de construcție
- Costuri mari la proiectele tehnice
- Costuri majore la lucrări tehnice
- Calitate joasă la unele materiale de construcție

13. Parteneriat comunitar modest

- Motivația slabă a cetățenilor
- Susținerea mică a inițiativei
- Comunicare ineficientă și insuficientă uneori
- Implicarea mică a cetățenilor în luarea deciziilor
- Comunicare puțină cu cetățenii

14. Susținerea slabă a liderilor

- Rezervați față de liderii neformali
- Încredere mică în liderii neformali
- Comunicare directă puțină cu cetățenii
- Curaj mic de asumare a răspunderii

15. Economie slab dezvoltată

- Susținerea slabă a afacerilor private
- Salarii mici
- Utilizarea tehnologiilor învechite
- Forță de muncă insuficientă
- Încurajarea mică a businessului
- Costuri mari la tehnica agricolă

16. Natalitate scăzută în comunitate

- Natalitatea scăzută
- Îmbătrânirea satelor
- Migrație masivă
- Condiții precare de trai
- Cetățeni orientați spre emigrare din țară
- Migrație sporită provocată de stabilitate șubredă

17. Conlucrare slabă cu diaspora

- Evidență ocazională a persoanelor plecate
- Implicare mică a diasporei în viața satului
- Implicare modestă a persoanelor notorii
- Atitudine rezervată față de posibilitățile diasporei

18. Studiarea slabă a experienței altor comunități

- Schimb de experiență mic cu alte comunități
- Ancorați pe lucrurile vechi
- Cunoașterea slabă a istoriilor de succes
- Colaborare modestă cu comunități europene
- Colaborare slabă cu comunitățile vecine

2.3 Direcțiile strategice de dezvoltare a comunei Biești

Obiectivul: Identificarea **DIRECȚIILOR** strategice. Ce trebuie să întreprindem pentru **A DEPĂȘI** obstacolele ce împiedică să dezvoltăm comunitatea în următorii 5 ani.

1. Promovarea imaginii localității

- Imaginea satului la diferite emisiuni radiofonice
- Finisarea elaborării planului urbanistic
- Editarea unei monografii a satului
- Promovarea imaginii comunei pe rețelele de socializare
- Utilizarea paginei web în promovarea imaginii satului

2. Desfășurarea sondajelor și a instruirilor

- Organizarea frecventă a instruirilor
- Organizarea sondajelor
- Dezvoltarea capacităților de asimilare a informației
- Acceptarea ideilor interesante
- Organizarea cursurilor de instruire
- Desfășurarea frecventă a sesiunilor de scriere de proiecte

3. Promovarea transparenței în viața comunitară

- Informarea corectă a cetățenilor
- Întâlniri frecvente cu reprezentanții organelor de stat
- Editarea buletinelor informative
- Montarea panourilor informative
- Organizarea reușită a adunărilor generale
- Implicarea cetățenilor în realizarea Planului strategic
- Omagierea cetățenilor cu diferite ocazii

4. Stimularea specialiștilor performanți

- Stimularea specialiștilor calificați
- Angajarea specialiștilor prin concurs
- Remunerare conform rezultatelor demonstrate
- Frecventarea cursurilor de formare profesională
- Servicii prestate calitativ de funcționarii publici
- Asigurarea satului cu cadre tinere

5. Identificarea de noi surse financiare

- Atragerea investițiilor din exterior
- Utilizarea eficientă a resurselor umane locale
- Gestionarea eficientă a surselor financiare bugetare
- Participare permanentă în scriere de proiecte
- Identificarea surselor noi de finanțare

6. Respectarea legislației de către populație

- Participarea activă la alegeri
- Sancționarea pentru nerespectarea normelor
- Capacitate și toleranță în depășirea perioadelor electorale
- Cunoașterea bună a legislației
- Responsabilitate la respectarea legilor
- Elaborarea unor regulamente comunitare
- Respectarea legislației de către toți

7. Susținerea întreprinderilor private

- Încurajarea afacerilor private
- Utilizarea eficientă a sistemului de irigare
- Dotarea cu echipament tehnic modern
- Atragerea investitorilor în comunitate
- Implicarea agenților economici în noi proiecte
- Stimularea agenților economici
- Crearea locurilor noi de muncă

8. Susținerea familiilor tinere

- Îmbunătățirea condițiilor la grădiniță
- Deschiderea noilor secții și cercuri pentru tineri
- Încurajarea nivelului înalt de educație
- Îmbunătățirea condițiilor la gimnaziu
- Susținerea familiilor cu mulți copii

9. Procurarea angro a materialelor

- Organizarea concursurilor la procurări de materiale
- Procurarea echipamentului calitativ
- Procurarea angro a materialelor
- Verificarea strictă a calității proiectelor tehnice
- Procurarea mărfurilor calitative
- Utilizarea frecventă a materialelor ecologice
- Procurarea serviciilor prin licitații

10. Reparația drumurilor din comună

- Reabilitarea drumurilor cu implicarea cetățenilor
- Reparația periodică a trotuarelor
- Extinderea iluminatului stradal
- Întreținerea drumurilor în stare bună
- Reparația căilor de acces
- Întreținerea în stare curată a rigolelor

11. Dezvoltarea turismului ecologic

- Crearea traseului turistic sătesc
- Studierea legislației despre turism
- Amenajarea gospodăriilor individuale pentru turiști
- Micșorarea migrației cetățenilor din sat
- Dezvoltarea turismului rural
- Amenajarea noilor locuri atractive

12. Implicarea cetățenilor în activități

- Desfășurarea concursurilor:
  - Cel mai curat sector de stradă
  - Cea mai amenajată fântână
  - Cea mai îngrijită gospodărie
- Plantarea sectoarelor noi cu arbori
- Organizarea sărbătorilor profesionale
- Concursul proiectelor comunitare
- Implicarea cetățenilor în viața comunitară

13. Promovarea voluntariatului comunitar

- Implicarea voluntarilor în diferite lucrări
- Încurajarea voluntariatului la tineri
- Dezvoltarea sectorului asociativ
- Încurajarea sectorului asociativ
- Studierea legii despre voluntariat

- Crearea noilor ONG
- Implicarea cetățenilor în activități comunitare

14. Schimb de experiență cu alte comunități

- Schimb de experiență cu echipe performante
- Studierea experienței pozitive a altor comunități
- Vizite de studii în sate performante
- Colaborare reciproc avantajoasă cu alte sate
- Consolidarea relațiilor cu toți vecinii
- Implementarea proiectelor inre-comunitare

15. Conlucrarea eficientă în echipă

- Colaborare cu liderii formali și neformali
- Dezvoltarea capacităților manageriale
- Monitorizarea eficientă a planului de lucru
- Încurajare reciprocă la depășirea obstacolelor
- Realizarea promisiunilor
- Consolidarea echipei
- Predominarea argumentelor în discuții
- Depășirea neînțelegerilor

16. Promovarea exemplelor pozitive

- Elaborarea unor reguli de comportament civilizate
- Susținerea cetățenilor activi
- Promovarea toleranței și a respectului reciproc
- Respectarea normelor sanitaro-igienice
- Elaborarea unor reguli de comunicare eficiente
- Promovarea exemplelor pozitive
- Educația spirituală a cetățenilor
- Promovarea culturii ecologice

17. Asigurarea securității bunurilor comunitare

- Achiziționarea tehnicii speciale
- Consolidarea digurilor de protecție
- Elaborarea unui plan de durabilitate a proiectelor
- Plantarea fișiiilor de protecție
- Sporirea vigilenței cetățenilor
- Consolidarea sistemelor de evacuare a apelor
- Instalarea camerelor video
- Asigurarea securității cetățenilor și acelor din jur
- Iluminarea sectoarelor mai periculoase

18. Atragerea cetățenilor în implementarea proiectelor

- Asigurarea durabilității proiectelor
- Îmbunătățirea condițiilor de trai
- Implicarea tinerilor în diferite proiecte
- Participare activă în proiecte internaționale
- Contribuție de la cetățeni în diferite proiecte
- Susținerea și încurajarea persoanelor responsabile
- Monitorizarea și evaluarea corectă a proiectelor
- Încurajarea lucrărilor calitative

19. Conlucrare cu diaspora comunitară

- Implicare activă a diasporei în implementarea proiectelor
- Implicare activă a persoanelor notorii în viața satului

- Atragerea investițiilor din diasporă
- Comunicare permanentă cu membrii diasporei
- Organizarea întrunirilor tradiționale cu diaspora
- Informarea diasporei despre problemele comunității
- Implemntarea proiectelor comune cu diaspora

DIRECȚIILE STRATEGICE ELABORATE:

1. Dezvoltarea infrastructurii sociale

2. Dezvoltarea sectorului agrar-economic

3. Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant

4. Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității

2.4 Evaluarea mediului intern și extern al comunității (analiza SWOT)

Pentru a avea o imagine clară asupra comunei, pentru a genera o strategie de dezvoltare fezabilă, în urma validării informațiilor culese, s-a realizat o analiză SWOT, metodă de lucru prin care s-au identificat punctele tari, punctele slabe, amenințările și oportunitățile.

Punctele tari reprezintă avantajele competitive ale satului, care pot deveni factori interni ai dezvoltării sale.

Punctele slabe sunt factorii care pot deveni obstacole sau amenințări în calea dezvoltării satului ele pot fi de natură economică, socială, legislativă, financiară, de mediu etc.

Punctele slabe și punctele tari se consideră a fi factori interni ai comunei, iar amenințările și oportunitățile se consideră a fi factori externi.

Oportunitățile sunt factori externi care facilitează dezvoltarea avantajelor competitive ale comunei Biești.

Amenințările sunt factori externi nefavorabili dezvoltării, care duc la pierderea avantajelor competitive ale acestuia.

<p>Punte tari (S)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - terenuri agricole pretabile pentru culturile cerealiere și legumicultură - fauna bogată - grad de poluare a solului și a aerului scăzut - potențial turistic semnificativ - comuna dispune de arii naturale nepoluate - existența personalului calificat sau policalificat - integrarea în câmpul muncii a forței de muncă existente, - personal didactic calificat la disciplinele de învățământ - există grădiniță - există gimnaziu - există bibliotecă - există manifestări culturale consacrate - cor bisericesc cu tradiție - există o tradiție a sărbătorilor comunitare ce animă viața socială - există rețea de telefonie - există Internet - există Centru de Sănătate - există în comună activități economice în domeniul unor activități de comerț
<p>Puncte slabe (W)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - resurse de mediu insuficient folosite - emigrarea forței de muncă în străinătate - lipsa inițiativei din partea tinerilor - proces de îmbătrânire demografică - capacitate scăzută de reînnoire demografică - densitate redusă a populației - corelarea deficitară a cererii cu oferta de pe piața de muncă - decalaj între pregătirea oferită de școală și cerințele pieței muncii - insuficienta implicare din partea consiliilor locale în dezvoltarea serviciilor comunitare pentru copil și familie, la nivelul comunității - insuficienta dezvoltare a unui sistem de protecție socială pentru tineri cu vârsta peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție socială a copiilor precum și pentru persoanele victime ale violenței domestice - parteneriate slab dezvoltat între școală și mediul de afaceri - insuficienta armonizare a sistemului educațional post gimnazial cu cerințele pieței muncii și dezvoltării viitoare a societății - migrarea tinerilor spre orașe mari, pentru continuarea studiilor - lipsa programelor, proiectelor de reconversie profesională - dotarea precară a unităților de învățământ cu echipamente și materiale - insuficienta racordare la tehnicile moderne - nevalorificarea potențialului generat de cadrul geografic

	<ul style="list-style-type: none"> - surse de finanțare modeste a activităților de sport și agrement - lipsa sau slaba calitate a infrastructurii specifice activităților turistice acolo unde există un potențial ridicat de resurse naturale. - Lipsa de organizații de promovare a turismului - infrastructura de acces către obiectivele turistice este slab dezvoltată - lipsa de educație a populației din mediul rural privind posibilitatea practicării turismului rural și absența pachetelor turistice pe acest segment - slaba reprezentare a turismului de nișă în zonă - număr redus de agenți economici, IMM-uri - lipsa investitorilor - lipsa canalizare - lipsa serviciului public de colectare a resturilor menajere din gospodării (gunoi menajere) - drumuri neasfaltate - lipsa aleilor - lipsa locurilor de joacă pentru copii - lipsa refugiilor în stațiile de autobuz - lipsa televiziunii prin cablu
<p>Oportunități (O)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - peisaj ce permite dezvoltarea turismului - schimbarea structurii de vârstă a populației din comună, prin programe ce încurajează stabilirea tinerilor în mediul rural - dezvoltarea învățământului la distanță - inițierea și dezvoltarea unor parteneriate educativ – culturale cu unități de învățământ, prin intermediul programelor de cooperare trans-frontalieră - organizarea de schimburi culturale - modernizarea unităților de învățământ - existența unor meșteri populari capabili să transmită cunoștințele lor tinerilor - posibilitatea organizării de festivaluri tematice - amenajarea unui spațiu destinat evenimentelor festive (nunți, botezuri, pomeni etc.) - promovarea echipei de fotbal - desfășurarea unor activități de agrement - valorificarea potențialului turistic - valorificarea artizanatului - organizarea unor campanii de informare și promovare a agroturismului și a turismului rural - regimul silvic, reglementat legal, poate avea efecte favorabile asupra mediului și turismului - perspectiva găzduirii turiștilor conduce la îmbunătățirea dotărilor - potențial de dezvoltare a unor parteneriate /asocieri între unități administrativ – teritoriale cu interese comune pentru dezvoltarea turismului - extinderea intravilanului, a perimetrului constructibil - atragerea investitorilor prin oferirea de terenuri

	<p>concesionabile, disponibile</p> <ul style="list-style-type: none"> - înființarea unui mini abator cu magazin de desfacere - dezvoltarea sectorului agricol pentru fermierii tineri - menajarea unui spațiu de desfacere a legumelor - instalarea unei minifabrici de prelucrare și ambalare a produselor agricole cu mecanizme performante
<p>Amenințări (T)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lipsa stațiilor de epurare a apelor uzate - slaba dotare a structurilor care să intervină în situația unui dezastru ecologic - dificultăți economice majore în susținere costurilor de investiție în domeniul protecției mediului pentru agenții economici și autorități - lipsa programelor de calificare/recalificare profesională destinate persoanelor din comună - mentalitatea că nu se poate face nimic concret fără bani – nu există coeziune socială - nu există persoane care să reprezinte interesele comunității în mod organizat și pe o perioadă lungă de timp - populație cu deficit de natalitate (balanță negativă natalitate – mortalitate) - migrarea forței de muncă calificate și mai ales înalt calificate către țările membre ale UE - rețea de comunicare (Internet) și transport slab dezvoltată, pentru facilitarea învățământului la distanță, a logisticii implicate de eventuale schimburi culturale - lipsa de informare a cadrelor specializate, cu privire la oportunitățile și modul de accesare și gestionare a unor fonduri destinate educației și culturii - număr mic de actori sociali interesați de aspectele educativ-culturale ale tineretului, fapt ce duce la proasta gestionare sau imposibilitatea de a susține logistic diferite proiecte de resort - estomparea sau dispariția unor obiceiuri specifice sărbătorilor religioase și/sau laice - lipsa fondurilor destinate modernizărilor necesare a fi efectuate unităților de învățământ și a unităților culturale (cămine culturale, biserici, monumente etc.) - slaba promovare a sportului și a agrementului - absența sau proasta gestionare a infrastructurii necesare desfășurării sportului și agrementului - investiții scăzute în domeniul turismului - insuficienta folosire a oportunităților acordate turismului rural - lipsa fondurilor necesare inițierii și/sau finalizării unor lucrări ce vizează infrastructura comunei - lipsa politicilor specifice de promovare și vânzare a produselor agricole locale

**2.5 PLANUL DE ACTIVITĂȚI
PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE a comunei
Biești, raionul Orhei în următorii 5 ani (2021 – 2025)**

2.5.1 Direcția strategică: Dezvoltarea infrastructurii sociale

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		2021	2022	2023	2024	2025		Locale	Externe	
1.	Îmbunătățirea condițiilor de funcționare eficientă la gimnaziu						5.922.000	1.037.000	4.885.000	
1.1	Conectare la conducta de apă		+				6 000	6 000		Teut G-administrator
1.2	Reparația capitală a sistemului de încălzire			+	+		1 mln	100 000	900 000	Vlas V-director
1.3	Reabilitarea sistemului de aerisire			+			550 000	100 000	450 000	Teut G-administrator
1.4	Reabilitarea rețelei electrice		+		+		620 000	80 000	540 000	Teut G-administrator
1.5	Amenajarea blocului sanitar intern (etaj. II-III)		+	+			270 000		270 000	Vlas V-director
1.6	Reparația sălii de sport		+				280 000	60 000	220 000	Godoroja Ș-profesor
1.7	Amenajarea terenului din jurul școlii				+	+	700 000	50 000	650 000	Godoroja V-dir. adjunct
1.8	Schimbarea pardoselelor în blocul de studii nr. II			+			90 000	60 000	30 000	Godoroja Ș-profesor
1.9	Dotarea cu mobilier	+		+		+	110 000	110 000		Vlas V-director
1.10	Dotarea cabinetelor de studii cu tehnică informațională contemporană (TIC)			+		+	220 000	200 000	20 000	Vlas V-director
1.11	Dotarea cabinetelor de informatică cu calculatoare și table interactive				+		96 000	96 000		Mihalaș E - profesor

1.12	Procurarea echipamentului video-sonor pentru realizarea activităților extrașcolare				+	+	85 000	85 000		Godoroja V-dir. adjunct
1.13	Reparația sălii pentru copii cu CES					+	140 000	40 000	100 000	Chiriță Angela-cadru de sprijin
1.14	Reparația sălii de festivități					+	350 000	50 000	300 000	Teut G-administrator
1.15	Conectare la conducta de gaz					+	1 mln 400 000		1 mln 400 000	Vlas V-director
1.16	Angajarea tinerilor specialiști			+		+	5 000		5 000	Țăruș T-dir. adjunct
2.	Îmbunătățirea condițiilor la grădinița de copii „Ghiocel”						1.182.000	552.550	629.450	
2.1	Amenajarea terenului de sport		+				202 000	142 000	60 000	Lupan Lidia -director grădiniță
2.2	Construcția unei piscine			+			102 000	67 000	35 000	Lupan Lidia -director grădiniță
2.3	Reparații curente	+	+	+	+	+	75000	75000	0	Muntean Elena educador
2.4	Terenuri de joacă	+	+	+	+		600 000	200000	400000	Muntean Elena educador
2.5	Dotarea cu mobilier		+			+	150000	50000	100000	Lupan Lidia -director grădiniță
2.6	Dotarea sălii muzicale cu tehnică informațională contemporană (TIC)					+	53000	18550	34450	Lupan Lidia -director grădiniță
3.	Finalizarea construcției Oficiului Medicilor de Familie comunitar						3.739.000	188.000	3.551.000	
3.1	Montarea sistemului de încălzire	+					1 mln	100 000	900 000	Codrescu Ion-director ÎM
3,2	Conectarea la conducta de gaz	+					70.000	70.000		Codrescu Ion-director ÎM
3.3	Conectare la conducta de apă	+	+				6 000		6 000	Codrescu Ion-director ÎM
3.4	Procurarea echipamentului medical performant	+	+	+			2 mln 500 000		2 mln 500 000	Bacescu Gheorghe medic de familie
3.5	Dotarea cu mobilier	+	+	+			100 000		100 000	Cretu Valentina

										asistent medical
3.6	Amenajarea terenului afrent	+		+		+	50 000	10 000	40 000	Pircova Vasilisa ing.cadastral
3.7	Amenajarea trotuarului de acces	+					3 000	3 000		Codrescu Ion- director ÎM
3.7	Angajarea specialiștilor medicali	+		+		+	10 000	5 000	5 000	Bacescu Gheorghe medic de familie
4.	Îmbunătățirea condițiilor la Casa de Cultură						1.011.000	451.000	560.000	
4.1	Amenajarea blocului sanitar intern		+				200 000	50 000	150 000	Codrescu Ion- director ÎM
4.2	Amenajarea teritoriului aferent	+	+	+	+	+	100 000	30 000	70 000	Godoroja Cristina-director CC
4.3	Conectare la conducta de apă și canalizare		+	+			6 000	6 000		Codrescu Ion- director ÎM
4.4	Conectare la conducta de gaz			+			200 000	50 000	150 000	Codrescu Ion- director ÎM
4.5	Dotarea cu mobilier			+			50 000	50 000		Godoroja Cristina-director CC
4.6	Procurarea instrumentelor muzicale	+	+				30 000	30 000		Vals Vladimir- acompaniator
4.7	Desfășurarea în continuare a activității colectivului folcloric „Comorile Plaiului”	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Cucu Nadejda- conducător artistic
4.8	Desfășurarea în continuare a activității corului-model „Semănătorii”	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Caranfil Ș - conducător artistic
4.9	Atestarea colectivului de dansatori „Mugurel”	+	+	+	+	+	5 000	5 000		Godoroja Cristina-director CC
4.10	Organizarea anuală a sărbătorilor naționale	+	+	+	+	+	300 000	200 000	100 000	Godoroja Cristina-director CC

4.11	Participarea colectivelor artistice la concursurile și festivalurile naționale și internaționale	+	+	+	+	+	100 000	10 000	90 000	Cucu Nadejda-conducător artistic
5.	Amenajarea complexului sportiv comunitar						260.700	85.700	175.000	
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Godoroja Ș-consilier
5.2	Elaborarea Regulamentului de utilizare a stadionului comunitar	+					500	500		Godoroja Ș-consilier
5.3	Procurarea de echipament sportiv	+	+				75000	35 0000	40 000	Cerchez N-contabil
5.4	Construcția și amenajarea blocurilor sanitare		+				75000	15 0000	60 000	Cerchez N-contabil
5.5	Plantarea arborilor și arbuștilor în jurul complexului sportiv	+		+		+	20000	5 000	15 000	Percova V-ing.cadastral
5.6	Amenajarea a 3 mini-terenuri de sport:									
5.6.1	s. Biești			+			30 000	10 000	20 000	Godoroja Ștefan-consilier
5.6.2	s. Cihoreni				+		30 000	10 000	20 000	Florea V-consilier
5.6.3	s. Slobozia-Hodorogea					+	30 000	10 000	20 000	Popescu Tatiana-profesara
6.	Istoria neamului păstrată în muzeul comunitar						159.200	39.200	120.000	
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
6.2	Reparația și amenajarea muzeului	+		+			40 000	10 000	30 000	Codrescu Ion-director ÎM
6.3	Dotarea cu mobilier corespunzător	+			+		50 000	5 000	45 000	Codrean Natalia-contabil-Șef
6.4	Pregătirea și instruirea cadrelor pentru muzeu	+					30 000	5 000	25 000	Godoroja Cristina-director CC
6.5	Colecția și procurarea exponatelor pentru muzeu	+	+	+	+	+	25 000	5 000	20 000	Godoroja Cristina-director CC

6.6	Promovarea imaginii muzeului prin intermediul paginii web a satului, a diasporei	+	+	+	+	+	3 000	3 000		Godoroja Cristina-director CC
6.7	Înregistrarea oficială a statutului de muzeu		+	+			5 000	5 000		Svecla Grigore - primar
6.8	Colaborarea cu alte muzee din țară și de peste hotare. Prestarea serviciilor.		+	+	+	+	6 000	6 000		Godoroja Cristina-director CC
7.	Condiții mai bune la biblioteca publică						160.000	50.000	110.000	
7.1	Reparația capitală interioară		+				10 000	10 000		Codrescu Ion- director ÎM
7.2	Reparația pardoselelor		+				20 000	10 000	10 000	Guțan M- muncitor
7.3	Reparația capitală a blocului sanitar intern		+				70 000		70 000	Guțan M- muncitor
7.4	Completarea anuală a fondului de cărți, ziare, reviste, CD-uri	+	+	+	+	+	20 000	10 000	10 000	Cojocaru Maria- bibliotecar
7.5	Dotarea cu mobilier corespunzător		+		+		30 000	15 000	15 000	Cojocaru Maria- bibliotecar
7.6	Organizarea victorinelor intelectual- cognitive, a diferitor concursuri	+	+	+	+	+	10 000	5000	5000	Cojocaru Maria- bibliotecar
8.	Asigurarea comunei cu specialiști						53.900	53.900		
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Studiul și elaborarea necesităților de cadre în perioada de 5-7 ani	+	+				2500	2500		Codrescu Tatiana- secretar
8.3	Orientarea profesională a absolvenților către specialitățile necesare comunei	+	+	+	+	+	1 200	1 200		Țăruș T- director adj. gimnaziu
8.4	Recalificarea unor specialiști pentru necesarul de cadre comunitar	+	+	+	+	+	20 000	20 000		Leahu L – secretar CL
8.5	Perfecționarea continuă a măestriei specialiștilor din comunitate	+	+	+	+	+	25 000	25 000		Țăruș T- director adj. gimnaziu
8.6	Aprecierea și susținerea specialiștilor performanți din comunitate	+	+	+	+	+	5000	5000		Svecla Grigore - primar
9.	Deschiderea și amenajarea unei cantine						271200	81200	190000	

	sociale									
9.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200	-	Svecla Grigore - primar
9.2	Identificarea și reparația capitală a unei încăperi	+					50 000	10 000	40 000	Svecla Grigore - primar
9.3	Dotarea cu echipament și utilaj necesar	+	+				150 000	30 000	120 000	Ursu Nadejda - asistent social
9.4	Angajarea și instruirea personalului	+	+				60 000	30 000	30 000	Leahu Ludmila - secretar CL
9.5	Promovarea imaginii cantinei prin intermediul paginii web a satului	+	+	+	+	+	5000	5000		Ursu Nadejda - asistent social
9.6	Colaborarea cu alte instituții sociale	+	+	+	+	+	6 000	6 000		Ursu Nadejda - asistent social
10.	Păstrarea tradițiilor la Centrul meșterilor populari						241.700	85.700	156.000	
10.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
10.2	Identificarea și înregistrarea meșterilor populari		+				1 500	1 500		Godoroja Cristina - director Casa de Cultură
10.3	Identificarea și procurarea unui edificiu (casă veche bătrânească achiziționată)		+				60 000	20 000	40 000	Cucu Nadejda - conducător artistic
10.4	Reparația și amenajarea edificiului identificat		+	+	+	+	100 000	20 000	80 000	Lupan Mihail - constructor
10.5	Dotarea cu mobilier corespunzător, instrumente, utilaj		+	+	+	+	40 000	20 000	20 000	Negară L-lemnar
10.6	Pregătirea și instruirea cadrelor pentru transmiterea meșteșugurilor populare		+	+	+	+	10 000	4 000	6 000	Cojuhari Inga - meșter popular
10.7	Colectarea și procurarea exponatelor	+	+	+	+	+	5 000	5 000		Cucu Nadejda - conducător artistic
10.8	Promovarea imaginii Centrului prin intermediul paginii web a satului, a diasporei		+	+	+	+	10 000	10 000		Cojuhari Inga - meșter popular

10.9	Colaborarea cu alte Centre din țară și de peste hotare.		+	+	+	+	15 000	5 000	10 000	Răileanu Vladimir -meșter popular
	TOTAL						13 700 700	2.624.250	10.376.450	

Au elaborat: 1. Rotari Vasile
2. Ursu Nadejda
3. Cucu Nadejda

4. Vlas Vladimir
5. Lupan Lidia
6. Godoroja Veronica

7. Godoroja Cristina
8. Leahu Liudmila

2.5.2 Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului agrar-economic

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		2021	2022	2023	2024	2025		Locale	Externe	
1.	Dezvoltarea turismului rural în comunitate						61800	43 800	18 000	
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
1.2	Studierea legislației RM despre turism	+					600	600		Leahu Ludmila –secretar CL
1.3	Promovarea informației despre turism în localitate	+	+	+			1 500	1 500		Cucu Nadejda-conducător artistic
1.4	Constituirea traseului turistic comunitar:									
1.4.1	Apicultorii din comunitate	+		+			2 000	2 000		Florea Mihail-apicultor
1.4.2	Meșterii populari	+		+			2 000	2 000		Timuș Simion
1.4.3	Muzeul satului	+		+			2 000	2 000		Postu Grigore-peot

1.4.4	Biserica Sf. Nicolae	+		+			2 000	2 000		Postu Grigore-peot
1.4.5	Gospodăriile individuale amenajate		+				3 000	3 000		Leșan Natalia-consilier
1.4.6	Unitățile economice contemporane ale agenților economici		+				5 000	5 000		Șatravca Anat.
1.4.7	Identificarea gospodăriilor individuale, care vor presta servicii de cazare și alimentare		+				13 000	13 000		Godoroja Galina
1.5	Promovarea turismului comunitar prin intermediul diasporei		+				10 000	2 000	8 000	Damian Igor-reprezentant al diasporei
1.6	Constituirea traseului turistic inter-comunitar:									
1.6.1	Shato Wartelli		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6.2	Orhei Land (Ivanos)		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6.3	Orheiul Vechi		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6.4	Satul Țîpova		+				500	500		Moisei Constantin
1.6.5	Satul Lalova		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6.6	Satul Saharna		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6.7	Satul Olișcani		+				500	500		Moisei Constantin-preot
1.6	Promovarea turismului comunitar prin intermediul paginii web a satului		+	+	+	+	17 000	7 000	10 000	Moisei Constantin-preot
2.	Reabilitarea serviciilor de transport de						9600	9 600		

	pasageri și îmbunătățirea calității lui									
2.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
2.2	Organizarea unui sondaj pentru identificarea beneficiarilor de ruta Biești-Orhei	+					500	500		Leahu Ludmila –secretar CL
2.3	Studierea cadrului legislativ	+					400	400		Leahu Ludmila –secretar CL
2.4	Organizarea cocrursului de selectare a agenților economici prestatori de servicii	+					1 500	1 500		Svecla Grigore - primar
2.5	Semnarea contractului și prestarea serviciilor	+	+	+	+	+	1 500	1 500		Svecla Grigore - primar
2.6	Reparația curentă a stațiilor de pasageri	+	+	+	+	+	5 500	5 500		Cojocari Gheorghe-specialist în construcție
3.	Amenajarea Casei de Ceremonii în incinta fostei școli din sat. Cihoreni						235.700-00	135 700-00	100 000-00	
3.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
3.2	Identificarea unei persoane, care va dori să gestioneze afacerea	+					500	500		Svecla Grigore - primar
3.3	Reparația și amenajarea încăperilor.		+	+			50 000	30 000	20 000	Cojocari Gheorghe-specialist în construcție
3.4	Procurarea mobilierului și montarea echipamentului modern corespunzător		+	+			100 000	50 000	50 000	Moisei Constantin-preot
3.5	Amenajarea terenului aferent			+	+	+	25 000	15 000	10 000	Cojocari Gheorghe-specialist în construcție
3.6	Angajarea personalului și prestarea serviciilor		+	+	+	+	60 000	40 000	20 000	Leahu Ludmila –secretar CL
4.	Atelier de reparație a hainelor și accesoriilor						140.200	100 200-00	40 000-00	

4.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+					200	200		Svecla Grigore - primar
4.2	Ideintificarea și reparația unui local.	+					20 000	20 000		Macrinici Irina-stilist vestimentar
4.3	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător	+		+			60 000	20 000	40 000	Macrinici Irina-stilist vestimentar
4.4	Prestarea serviciilor	+	+	+	+	+	50 000	50 000		Macrinici Irina-stilist vestimentar
4.5	Organizarea expozițiilor de demonstrare a modelelor confecționate	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Leahu Ludmila –secretar CL
5.	Dezvoltarea agriculturii						26.193.000	5 914 000	20 279 000	
5.1	Colaborare cu AXA	+	+	+	+	+	1 000	1 000		Pircova Vasilisa -inginer cadastral
5.2	Promovarea seminarelor cu conținut teoretico-practic	+	+	+	+	+	1000	1000		Pircova Vasilisa -inginer cadastral
5.3	Informarea populației despre proiectele noi din agricultură	+	+	+	+	+	2000	2000		Sîrbu Viorel-agent economic
5.4	Consolidarea terenurilor agricole	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Pircova Vasilisa -inginer cadastral
5.5	Stimularea agenților economici, gospodăriilor țărănești prin implicarea la organizarea sărbătorilor tradiționale	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Svecla Grigore - primar
5.6	Procurarea tehnicii performante pentru necesitățile comunității:									
5.6.1	Tractor – 12 buc.	+	+	+	+	+	3 mln	1 mln	2 mln	Plămădeală Serghei - agronom
5.6.2	Camion – 6 buc.	+	+	+	+	+	1 mln 800 000	1 mln	800 000	Strișcă Grigore - agent economic
5.6.3	Remorcă – 4 buc.		+	+	+		420 000	140 000	280 000	Calugher Ion -

										antreprenor
5.6.4	Combină – 3 buc.		+			+	9 mln	1 mln	8 mln	Bechir Petru - agent economic
5.6.5	Plug – 6 buc.			+	+		162 000	60 000	102 000	Sîrbu Viorel - agent economic
5.6.6	Semănătoare – 4 buc.	+	+	+	+		118 000	10 000	108 000	Malic Nicolae - agent economic
5.6.7	Cultivator – 3 buc.	+	+	+			105 000	50 000	55 000	Platon Alexei- consilier
5.6.8	Stropitoare – 2 buc	+	+				84 000	10 000	74 000	Chiorescu Pavel - consilier
5.6.9	Discuri – 2 buc.	+	+				70 000	10 000	60 000	Chiorescu Pavel - consilier
5.7	Cultivarea în continuare a terenurilor cu culturi tradiționale:									
5.7.1	Grâu – 807 ha	+	+	+	+	+	2 mln 820 000	1 mln	1 mln 820 000	Cerchez Ion - agent economic
5.7.2	Orz – 196 ha	+	+	+	+	+	784 000	50 000	734 000	Platon Alexei- consilier
5.7.3	Floarea soarelui – 660 ha	+	+	+	+	+	5 mln 280 000	520 000	4 mln 760 000	Chiorescu Pavel -consilier
5.7.4	Porumb – 763 ha	+	+	+	+	+	2 mln 136 000	1 mln	1 mln 136 000	Strișcă Grigore - agent economic
5.8	Extinderea sectoarelor cultivate cu culturi multianuale:									
5.8.1	meri – 10 ha	+	+	+	+	+	100 000	10 000	90 000	Ursu Tatiana - agent economic
5.8.2	piersici – 4 ha	+	+	+	+	+	40 000	10 000	30 000	Cerchez Ion - agent economic
5.8.3	nuci – 5 ha	+	+	+	+	+	50 000	10 000	40 000	Cerchez Mihail agent economic
5.8.4	prune – 15 ha	+	+	+	+	+	150 000	10 000	140 000	Ursu Lilian - agent economic
5.9	Utilizarea serviciilor stației de alimentare cu combustibil și gaz din sat. Chiperceni (1 km)	+	+	+	+	+	50 000		50 000	Pircova Vasilisa -inginer cadastral

6.	Amenajarea unui depozit frigorific						1.037.200	157 200	880 000	
6.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Sveclă Grigore - primar
6.2	Studierea pieței interne și externe prin intermediul unui studiu de fezabilitate	+					2 000	2 000		Leahu Ludmila –secretar CL
6.3	Reabilitarea interioară și externă a depozitului frigorifer		+	+	+	+	100 000	20 000	80 000	Pircova Vasilisa -inginer cadastral
6.4	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător		+	+			900 000	100 000	800 000	Tihon Oleg - agent economic
6.5	Conectarea la traseul de apă		+				15 000	15 000		Codrescu Ion- director ÎM
6.6	Construcția unui scetor de drum de acces		+	+			20 000	20 000		Codrescu Ion- director ÎM
7.	Deschiderea unei piețe agricole comunitară modernă						619.200	209 200	410 000	
7.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Sveclă Grigore - primar
7.2	Adoptarea deciziei de atribuire a terenului pentru piață	+					1 000	1 000		Leahu Ludmila –secretar CL
7.3	Elaborarea schiței tehnice de amenajarea a pieței	+					2 500	2 500		Răilean Vladimir - inginer
7.4	Identificarea unei persoane private care va gestiona piața	+					500	500		Svecla Grigore - primar
7.5	Montarea unor noi tarabe și gherete specifice produselor comercializate	+		+			200 000	40 000	160 000	Strișcă Grigore- agent economic
7.6	Amenajarea grupului sanitar	+		+			50 000	40 000	10 000	Cernei Ion- specialist in construcție
7.7	Amenajarea sectoarelor pentru realizarea produselor pe categorii	+					120 000	40 000	80 000	Caraman Mihail-consilier
7.8	Montarea pavajului	+	+	+			180 000	50 000	130 000	Cojocar Gheorghe- specialist in construcție

7.9	Instalarea gardului	+					15 000	15 000		Donțu Ion- specialist in construcție
7.10	Amenajarea parcării	+	+				50 000	20 000	30 000	Donțu Ion- specialist in construcție
8.	Deschiderea unei mini-întreprinderi de prelucrare a legumelor și fructelor						632.700	307 700	325 000	
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+					500	500		Leahu Ludmila -secretar CL
8.3	Identificarea sau procurarea unui local.	+					10 000	10 000		Picova Vasilisa- inginer cadastral
8.4	Reabilitarea interioară și externă a localului		+	+			50 000	50 000		Picova Vasilisa- inginer cadastral
8.5	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător		+	+			500 000	200 000	300 000	Godoroja Stefan-profesor
8.6	Conectarea la traseul de apă		+				6 000	6 000		Codrescu Ion- director ÎM
8.7	Conectarea la traseul de canalizare		+				6 000	6 000		Codrescu Ion- director ÎM
8.8	Conectarea la traseul de gaz		+				10 000	10 000		Codrescu Ion- director ÎM
8.9	Angajarea personalului și prestarea serviciilor		+	+			50000	25000	25000	Leahu Ludmila secretar CL
9.	Condiții mai bune de activitate la moara de porumb						160.000	60 000	100 000	
9.1	Reînnoirea utilajului	+					60000	20000	40000	Tihon Oleg- ag.economic
9.2	Reparația rețelei electrice	+					10000	10000		Timuș Ion- electrician
9.3	Amenajarea blocului sanitar	+					5000	5000		Cernei Ion- specialist in construcție
9.4	Amenajarea parcării auto				+		5000	5000		Tihon Oleg-

										ag.economic
9.5	Reparația acoperișului		+				80 000	20 000	60 000	Donțu Ion- specialist in construcție
10.	Servicii calitative prestate la oloinița existentă						80.000	50 000	30 000	
10.1	Reparația acoperișului	+					50000	20000	30000	Tihon Oleg- ag.economic
10.2	Amenajarea teritoriului	+		+		+	10000	10000		Tihon Oleg- ag.economic
10.3	Amenajarea blocului sanitar	+					5000	5000		Cernei Ion- specialist in construcție
10.4	Reparația sălii de așteptare	+					15000	15000		Cojocari Gheorghe- specialist in construcție
11.	Îmbunătățirea condițiilor de activitate la brutăria comunitară						1.087.500	417 500	670 000	
11.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea		+				500	500		Svecla Grigore - primar
11.2	Renovarea unui local.		+	+			395 000	120 000	275 000	Leahu Ludmila –secretar CL
11.3	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător		+		+		550 000	200 000	350 000	Tihon Oleg- agent economic
11.4	Conectarea la traseul de apă		+				13 000	13 000		Codrescu Ion- director ÎM
11.5	Conectarea la traseul de canalizare		+				14 000	14 000		Codrescu Ion- director ÎM
11.6	Conectarea la traseul de gaz		+				40000	20000	20000	Tihon Oleg- agent economic
11.7	Angajarea personalului și prestarea serviciilor		+	+	+	+	75 000	50000	25000	Leahu Ludmila –secretar CL
12.	Amenajarea unei încăperi pentru colectarea și prelucrarea laptelui						745.200	385 200	360 000	
12.1	Identificarea unei persoane care va	+					200	200		Svecla Grigore -

	gestiona afacerea									primar
12.2	Ideintificarea și reparația unui local.	+					50 000	50 000		Marinici Ion- acompaniator
12.3	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător		+	+			500 000	200 000	300 000	Marinici Ion- acompaniator
12.4	Arendarea unei unități de transport pentru colectarea și transportarea laptelui		+				25 000	25 000		Marinici Irina
12.5	Instruirea cetățenilor în prestarea calitativă a producției de lapte		+	+	+	+	5 000	5 000		Leahu Ludmila –secretar CL
12.6	Conectarea la traseul de apă		+				20 000	10 000	10 000	Codrescu Ion- director ÎM
12.7	Conectarea la traseul de canalizare		+				25 000	10 000	15 000	Codrescu Ion- director ÎM
12.8	Conectarea la traseul de energie electrică (3 faze)		+				35 000	15 000	20 000	Codrescu Ion- director ÎM
12.9	Amenajarea drumului de acces		+	+			35 000	20 000	15 000	Marinici Ion
12.10	Angajarea personalului și prestarea serviciilor		+	+	+	+	50 000	50 000		Leahu Ludmila –secretar CL
13.	Deschiderea salonului de frumusețe						220 300	90 300	130 000	
13.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+					300	300	-	Svecla Grigore - primar
13.2	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător	+					100000	30000	70000	Polimaru Valentina- pensionară
13.3	Amenajarea teritoriului	+		+		+	5000	5000		Pircova Vasilisa-inginer cadastral
13.4	Conectarea la traseul de apă		+				40000	10000	30000	Codrescu Ion- director ÎM
13.5	Conectarea la traseul de canalizare		+				50000	20 000	30 000	Codrescu Ion- director ÎM
13.6	Angajarea personalului și prestarea serviciilor		+	+	+	+	25 000	25 000		Polimaru Valentina- pensionară
14.	Îmbunătățirea condițiilor de activitate la atelierul de reparație auto existent						85 000	40 000	45 000	

14.1	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător	+					50 000	25 000	25 000	Dodi Andrei
14.2	Amenajarea unei parcări	+					5000	5000		Dodi Andrei
14.3	Amenajarea unei săli de așteptare	+	+				30 000	10 000	20 000	Dodi Andrei
	TOTAL						31 307 400	7 970 200	23 337 000	

Au elaborat: 1. Macrinici Irina
2. Damian Igor

3. Leșan Natalia
4. Pircova Vasilisa

2.5.3 Direcția strategică: Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		2021	2022	2023	2024	2025		Locale	Externe	
1.	Finalizarea construcției sistemului de apeduct.						11 155 200	2 120 200	9 035 000	
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
1.2	Continuarea construcției traseului central cu conectarea la apeduct a instituțiilor sociale:						1mln 500000	500000	1mln	
1.2.1	Casa de Cultură	+					10 000	10 000		Godoroja Cristina- director CC
1.2.2	Primăria comunei Biești		+				10 000	10 000		
1.2.3	Gimnaziul Biești	+					25 000		25 000	Vlas Vladimir –

										director gimnaziu
1.2.4	Centru de Sănătate	+					10 000		10 000	Tomolescu Svetlana- medic
1.2.	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici din sat. Cihoreni la apeduct	+					2 mln 500 000	500 000	2 mln	Svecla Grigore - primar
1.2.1	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici din sat. Biești la apeduct		+				3 mln 600 000	600 000	3 mln	Svecla Grigore - primar
1.2.2	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici din sat. Slobozia-Hodorogea la apeduct			+			3 mln 500 000	500 000	3 mln	Svecla Grigore - primar
2.	Construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare a comunei Biesti						15mln 516700	1mln 309700	14mln 207000	
2.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
2.2	Elaborarea proiectului tehnic	+					450000	50000	400000	Svecla Grigore - primar
2.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					2000	2000		Codrean Natalia contabil
2.4	Identificarea surselor de finanțare	+	+				3 500	3 500		Svecla Grigore primar -
2.5	Construcției traseului central de canalizare cu conectarea la traseul de canalizare a instituțiilor sociale:						3mln 800000	280000	3mln 520000	
2.5.1	Grădiniță		+				15000	15000		Lupan Liudmila- director
2.5.2	Primăria		+				6000	6000		Svecla Grigore - primar

2.5.3	Gimnaziu		+				30000	3000	27000	Vlas Vladimir-dir. gimnaziu
2.5.4	Casa de Cultură			+			10000	10000		Godoroja Cristina director CC
2.5.5	Conectarea bisericilor din comuna s.Biești, s.Cihoreni, s.Slobozia-Hodorogea				+		200000	40000	160000	Postu Grigore preot s.Biesti Moisei Constantin preot s.Cihoreni Postu Grigore preot s.Slobozia-Hodorogea
2.6	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici la sistemul de canalizare a întregii comune.		+	+	+	+	7mln	500000	6mln 500000	Cantir Andrei-sudor
2.7	Montarea stațiilor de epurare moderne 2 bucăți lângă Cerchez Ion și lângă fermă		+				4mln	400000	3mln 600000	Cantir Andrei-sudor
3.	Reparația drumurilor existente din comună						1 543 800	1 543 800		
3.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					300	300		Svecla Grigore - primar
3.2	Evaluarea stării actuale a drumurilor	+					1000	1000		Pircova Vasilisa – inginer cadstru
3.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					2000	2000		Codrean Natalia – contabil-
3.4	Identificarea surselor de finanțare	+					1 500	1 500		Codrean Natalia – contabil
3.5	Reparația sectoarelor de drum (variantă	+	+	+	+	+	1 mln	1 mln		Svecla

	albă), care vor necesita reparație și întreținere în urma ploilor abundente					539 000	539 000		Grigore - primar
4.	Construcția sectoarelor noi de drum comunitar					9 154 250	654 250	8 500 000	
4.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				250	250		Svecla Grigore - primar
4.2	Elaborarea proiectului tehnic	+				50 000	50 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastru
4.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+				3000	3000		Codrean Natalia – contabil
4.4	Identificarea surselor de finanțare	+				1000	1000		Codrean Natalia – contabil
4.5	Construcția sectoarelor de drum:								
4.5.1	s. Cihoreni=de la Cruce – ieșirea din sat (0.900 m - asfalt)	+				3 mln 600 000	600 000	3 mln	Svecla Grigore - primar
4.5.2	s. Biești=de la Primărie – Suvac Raisa (212 m - asfalt)	+				750 000		750 000	Svecla Grigore - primar
4.5.3	s. Biești=de la Traseu – Biserică (236 m)	+				450 000		450 000	Svecla Grigore - primar
4.5.4	s. Biești= str. Nucului (500 m - asfalt) Pina la Cerchez Dora		+			1 mln 200 000		1 mln 200 000	Plămădeală Ion-profesor
4.5.5	s. Biești=str. Zidarilor (0.625m - asfalt)					750 000		750 000	Svecla Grigore - primar
4.5.6	s. Biești=de la Biserică – Calugher Ion (345 m - asfalt)			+		450 000		450 000	Svecla Grigore - primar
4.5.7	s. Slobozia-Hodorogea=de la Biserică – Timuș Simion și la lăptărie (405 m)				+	900 000		900 000	Midrigan Nina Perceptor

										Fiscal
4.5.8	s.Biești=de la Mărăndici – Cupcea Grigore (560 m)					+	1 mln		1 mln	
5.	Reabilitarea traseului de iluminare stradală						2 435 700	35 700	2 mln 400 000	
5.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
5.2	Elaborarea proiectului tehnic	+					35 000	35 000		Svecla Grigore - primar
5.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					500	500		Codrean Natalia contabil
5.4	Construcția traseului de iluminare stardală	+	+	+	+	+	2 mln 400 000		2 mln 400 000	Pircova Vasilisa Ing.cadastral
6.	Amenajarea cimitirelor din comună. Cimitirul din s.Biești, Cihoreni Slobozia-Hodorogea						82 400	82 400	0	
6.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					400	400		Svecla Grigore - primar
6.2	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					1000	1000		Popescu Svetlana-consilier
6.3	Identificarea surselor de finanțare	+					1000	1000		Svecla Grigore - primar
6.4	Construcția unei porțiuni de gard la cimitirele din satele Biești și Slobozia-Hodorogea.			+			30 000	30 000		Platon Alexei-consilier
6.5	Construcția și amenajarea blocului sanitar		+				30 000	30 000		Băcescu Gheorghe-medice de familie

6.6	Instalarea tomberoanelor		+	+			15 000	15 000		Codrescu Ion-director ÎM
6.7	Instalarea unui panou la intrare cu reguliile de comportament în cimitir	+					5 000	5 000		Postu Grigore- preot
7.	Colectarea și transportarea deșeurilor comunitare						168 850	32 250	136 600	
7.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		SveclaGrigore –primar
7.2	Elaborarea unui Regulament de colectare, transportare și depozitare a deșeurilor	+					250	250		Leahu Ludmila – secretar CL
7.3	Informarea populației contra semnătură despre prevederile Regulamentului	+	+	+	+	+	3 000	3 000		Platon Alexei- consilier
7.4	Arendarea unei unități de transport de către Primărie pentru evacuarea deșeurilor	+	+	+	+	+	76 800	6 800	70 000	Svecla Grigore – primar
7.5	Amenajarea drumului de acces la Poligonul de deșeuri	+					2 000	2 000		Rotari Vasile- consilier
7.6	Plantare unui gard verde de protecție în jurul Poligonului	+	+	+			16 600	10 000	6 600	Cojocari Boris –agent economic
7.7	Montarea tomberoanelor pentru colectarea deșeurilor în locurile mai aglomerate	+				+	70 000	10 000	60 000	Canțir Andrei – sudor
8.	Amenajarea zonei de odihnă comunitară						674 220	274200	400 000	
8.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Elaborarea unei schițe tehnice de amenajare	+					2 000	2 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastru

8.3	Plantarea arborilor și arbuștilor	+	+		+		15 000	15 000		Codrescu Tatiana- secretar stenogrf
8.4	Montarea băncilor și a urnelor în parc	+	+				30 000	30 000		Codrean Gheorghe - lucrător
8.5	Construcția și amenajarea trotuarelor	+	+	+	+	+	300 000	100 000	200 000	Codrean Gheorghe - lucrător
8.6	Reparația blocului sanitar	+			+		2 000	2 000		Codrean Gheorghe - lucrător
8.6	Montarea unei estrade de vară		+	+			300 000	100 000	200 000	Pircova Vasilisa – inginer cadastral
8.7	Montarea unui teren de joacă pentru copii		+	+			25 000	25 000		Svecla Grigore – primar
9.	Extinderea traseului de gaz prin comună						2 975 000	415 000	2 560 000	
9.1	Finisarea conectării obiectelor sociale:									
9.1.1	Primăria	+					15 000	15 000		Svecla Grigore – primar
9.1.2	Gimnaziul	+					30000		30000	Vlas Vladimir- director
9.1.3	Casa de Cultură		+				25 000	25 000		Godoroja Cristina - director CC
9.1.4	Centrul medicilor de familie	+					30 000		30 000	Tomolescu Svetlana- medic
9.2	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici la traseul de gaz	+	+	+	+	+	2 mln. 875 000	375 000	2 mln. 500 000	Codrescu Ion-director

										ÎM
10.	Diversificarea serviciilor prestate de întreprinderea municipală existentă						600 000	380 000	220 000	
10.1	Deservirea în continuare a celor 108 gospodării concetate la traseul de apă	+	+	+	+	+	70 000	40 000	30 000	Codrescu Ion-director ÎM
10.2	Întreținerea în stare funcțională a apeductului comunitar și extinderea lui	+	+	+	+	+	50 000	50 000		Svecla Grigore – primar
10.3	Colectarea, transportarea și depozitarea centralizată a deșeurilor	+	+	+	+	+	80 000	50 000	30 000	Codrescu Ion-director ÎM
10.4	Întreținerea în stare curată a spațiilor verzi	+	+	+	+	+	50 000	50 000		Pircova Vasilisa – inginer cadstru
10.5	Lucrări de amenajare și întreținere în ordine a cimitirelor din comună	+	+	+	+	+	40 000	30 000	10 000	Pircova Vasilisa – inginer cadstru
10.6	Menținerea în satre bună a drumurilor locale	+	+	+	+	+	250 000	100 000	150 000	Rotari Vasile-consilier
10.7	Întreținerea în stare funcțională a sistemului de iluminare stradală	+	+	+	+	+	50 000	50 000		Rotari Vasile-consilier
10.8	Lucrări de îngrijire a spațiilor împădurite noi	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Midrigan Nina-perceptor fiscal
11.	Plantarea unui sector nou de pădure (pe terenuri degradate)						74 400	24 400	50 000	
11.1	Constituirea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
11.2	Studierea legislației RM	+					200	200		Midrigan Nina

11.3	Atribuirea terenului pentru plantare conform deciziei Consiliului Local	+					1 000	1 000		Platon Alexei-consilier
11.4	Elaborarea unei schițe tehnice a sectorului de pădure		+				3 000	3 000		Popescu S consilier
11.5	Plantarea pueților de diferite specii (conform schiței tehnice)		+	+	+	+	50 000	10 000	40 000	Platon Alexei-consilier
11.6	Îngrijirea și supravegherea terenului plantat.		+	+	+	+	20 000	10 000	10 000	Midrigan Nina-perceptor fiscal
12.	Întreținerea funcțională a bisericilor						377 500	87 500	290000	
12.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200	-	Svecla Grigore - primar
12.2	Evaluarea stării actuale a bisericii	+					300	300	-	Moisei Constantin-preot
12.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+					1 000	1 000	-	Postu Grigore-preot
12.4	Identificarea surselor de finanțare	+					1 000	1 000	-	Postu Grigore-preot
12.5	Realizarea reparațiilor curente	+	+	+	+	+	75 000	25 000	50 000	Codrescu Ion-director ÎM
12.6	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Biești	+	+	+	+	+	100000	20000	80000	Postu Grigore-preot
12.7	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Cihoreni	+	+	+	+	+	100000	20000	80000	Moisei Constantin-preot
12.8	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Slobozia-Hodorogea	+	+	+	+	+	100000	20000	80000	Postu Grigore-preot

13.	Amenajarea spațiilor de joc pentru copii						502 000	502 000	0	
13.1	Întreținerea în stare funcțională a terenului de joc amenajat în centrul satului Biești în anul 2020	+	+	+	+	+	2 000	2 000		Codrescu Ion-director ÎM
13.2	Amenajarea terenului de joc în satul Biești			+			200 000	200 000		Svecla Grigore - primar
13.3	Amenajarea terenului de joc în satul Cihoreni	+			+		150 000	150 000		Codrescu Ion-director ÎM
13.4	Amenajarea terenului de joc în satul Slobozia- Hodorogea		+			+	150 000	150 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral
	Total						45 260 000	7 461 400	37.798.600	

Au elaborat: 1. Svecla Grigore   4.Midrigan Nina
2. Pircova Vasilisa   5.Popescu Svetlana
3.Codrean Natalia

2.5.4 Direcția strategică: Dezvoltarea parteneriatului, informarea comunității, promovarea imaginii

Nr. d/o	Denumirea activității	Perioada (anul)					Costul (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		2021	2022	2023	2024	2025		Locale	Externe	
1.	Crearea paginii web a comunității						10 200	10 200		
1.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore-primar

1.2	Angajarea unei persoane, care va elabora proiectul paginii WEB	+					2 000	2 000		Caraman Mihail-consilier
1.3	Colectarea informației și plasarea pe pagina web	+					3 000	3 000		Caraman Mihail-consilier
1.4	Înregistrarea și lansarea paginei web	+					3 500	3 500		Svecla Grigore - primar
1.5	Reînnoirea periodică a conținutului paginii	+	+	+	+	+	1 500	1 500		Leahu Lidia-secretarul CL
2.	Stabilirea relațiilor de colaborare cu comunități din țară și de peste hotare						528 300	278 300	250 000	
2.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+					200	200		Sveca Grigore - primar
2.2	Colectarea informației despre satele cu realizări în dezvoltarea comunitară	+	+	+	+	+	2 000	2 000		Leahu Ludmila-secretarul CL
2.3	Semnarea unui acord de realizare a schimbului de experiență	+					200	200		Sveclă Grigore - primar
2.4	Elaborarea planului grafic de realizare a schimbului de experiență.	+					200	200		Vlas Vladimir-director gimnaziu
2.5	Relaizarea activităților comune:									
2.5.1	Vizite de studiu	+		+		+	3 200	3 200		Godoroja Veronica-profesor
2.5.1	Activități cultural-sportive	+	+	+	+	+	10 000	10 000		Godoroja Ștefan-profesor
2.5.1	Implementarea proiectelor comune		+		+		500 000	250000	250000	Țăruș Tatiana-profesor
2.5.1	Schimb de delegații de elevi și profesori		+	+	+	+	10 000	10 000		Vlas Vladimir-director gimnaziu
2.5.1	Seminare de instruire comune	+		+			2 500	2 500		Vlas Vladimir-director gimnaziu
3.	Informarea cetățenilor prin intermediul adunărilor generale						5 200	5 200		
3.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore -

										primar
3.2	Organizarea unui studiu pentru identificarea problemelor comunitare, necesare de discutat la adunările generale	+	+	+	+	+	700	700		Ursu Nadejda - asistent social
3.3	Elaborarea planului-grafic al adunărilor generale	+	+	+	+	+	400	400		Codrescu Tatiana-secretar
3.4	Colectarea informației pentru întrebările de la adunarea generală	+	+	+	+	+	700	700		Caraman Mihail-consilier
3.5	Informarea și mobilizarea populației la adunările generale	+	+	+	+	+	1 200	1 200		Plămădeală Alexandra - consilier
3.6	Organizarea și desfășurarea adunărilor generale	+	+	+	+	+	2 000	2 000		Codrescu Tatiana-secretar
4.	Organizarea și desfășurarea sondajelor, studiilor în comună						6400	6 400		
4.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
4.2	Elaborarea tematicilor și a formularelor pentru sondaje	+	+	+	+	+	600	600		Leahu Ludmila secretarul CL
4.3	Determinarea eșantionului pentru sondaje și a perioadelor	+	+	+	+	+	600	600		Lupan Lidia-director grădiniță
4.4	Desfășurarea sondajelor	+	+	+	+	+	3 500	3 500		Ursu Nadejda - asistent social
4.5	Prelucrarea datelor și analiza rezultatelor	+	+	+	+	+	1 500	1 500		Codrescu Tatiana-secretar
5.	Implicarea cetățenilor în concursurile și acțiunile comunitare						64 100	64 100		
5.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
5.2	Elaborarea planului-grafic de realizare a concursurilor	+	+	+	+	+	500	500		Codrescu Tatiana-secretar
5.3	Elaborarea regulamentelor concursurilor	+		+			400	400		Leahu Lidia-secretarul CL
5.4	Informarea populației și lansarea concursurilor	+	+	+	+	+	2 500	2 500		Cucu Nadejda-conducător

										artistic
5.5	Desfășurarea concursurilor comunitare:									
5.5.1	Cea mai amenajată fântâna	+	+	+	+	+	2 500	2 500		Chirița Tatiana - medic
5.5.2	Cea mai luminoasă mahala	+	+	+	+	+	45 000	45 000		Polimar Valentina-pensionară
5.5.3	Satul cu cele mai frumoase colinde, urături, obiceiuri de iarnă	+	+	+	+	+	8 000	8 000		Godoroja Cristina-director CC
5.6	Cel mai bun meșter popular	+	+	+	+	+	5000	5000		Rotaru Vasile-consilier
6.	Editarea unei broșuri despre comunitate						42 850	22 850	20 000	
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
6.2	Colectarea informației și a materialelor	+	+				600	600		Caraman Mihail-consilier
6.3	Identificarea resurselor financiare		+				150	150		Codrean Natalia -contabil
6.4	Angajarea unui specialist responsabil de elaborarea și redactarea conținutului broșurei		+				1 200	1 200		Codrean Natalia -contabil
6.5	Identificarea tipografiei și editarea broșurii		+				40 000	20 000	20 000	Godoroja Veronica-profesor
6.6	Lansarea broșurii și expedierea în bibliotecile din republică		+	+			700	700		Cojocaru Maria-bibliotecar
7.	Crearea unui Centru comunitar de informare și consultanță						159 350	159 350		
7.1	Crearea grupului de inițiativă	+					250	250		Svecla Grigore - primar
7.2	Colectarea informației despre comunitățile care au astfel de centre	+					400	400		Popa Vasile-profesor de chimie
7.3	Identificarea și angajarea persoanelor	+					700	700		Codrescu

	competente în IT									Tatiana-secretar
7.4	Amenajarea încăperii	+	+				18 000	18 000		Donțu Ion- specialist în construcție
7.5	Dotarea cu echipament performant	+	+				60 000	60 000		Caraman Mihail- pensionar
7.6	Prestare serviciilor		+	+	+	+	80 000	80 000		Ursu Nadejda - asistent social
8.	Organizarea seminarelor de instruire pentru cetățenii satului						8 450	8 450		
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Codrescu Tatiana secretar-stenograf
8.2	Organizarea unui studiu pentru identificarea temelor de instruire la seminare	+					500	500		Svecla Grigore - primar
8.3	Alcătuirea planului-grafic de desfășurarea a seminarelor	+					100	100		Svecla Grigore - primar
8.4	Identificarea moderatorilor locali și externi	+					150	150		Svecla Grigore - primar
8.5	Organizare și desfășurarea seminarelor în următoarele domenii:									
8.5.1	Agricultură	+		+			1500	1500		Pircova Vasilisa ing cadastral
8.5.2	Educație		+		+		800	800		Godoroja Cristina sef casa cultura
8.5.3	Micul business	+		+			1100	1100		Svecla Grigore - primar
8.5.4	Viață și sănătate	+		+		+	900	900		Bacescu Gheorghe medic de familie
8.5.5	Drepturile cetățenilor		+	+	+	+	1000	1000		Svecla Grigore - primar
8.5.6	Promovarea și încurajarea voluntariatului		+	+	+	+	3000	3000		Svecla Grigore - primar
9.	Constituirea unui post de radiou local						234 150	144 150	90 000	
9.1	Crearea colegiului de redacție	+					200	200		Svecla Grigore -

										primar
9.2	Studierea experienței comunităților în care funcționează post de radio local	+	+				600	600		Leahu Lidia-secretarul CL
9.3	Identificarea surselor financiare	+					150	150		Codrean Natalia-contabil
9.4	Identificarea și amenajarea unei încăperi	+					15 000	15 000		Codrescu Tatiana-secretar
9.5	Procurarea și instalarea echipamentului	+		+			150 000	60 000	90 000	Caraman Mihail- consilier
9.6	Înregistrarea postului și informarea comunității		+				8 000	8 000		Caraman Mihail- consilier
9.7	Elaborarea planului-grafic de difuzare a emisiunilor radio		+				200	200		Cucu Nadejda-conducător artistic
9.8	Realizarea emisiunilor radio local.		+	+	+	+	60 000	60000		Cucu Nadejda-conducător artistic
10.	Editarea ziarului comunitar						14 200	14 200	0	
10.2	Crearea colegiului de redacție	+					200	200		Vlas Vladimir – direcorgimnaziu
10.3	Elaborarea planului-grafic de editarea a ziarului	+					100	100		Cojocari Maria - bibliotecar
10.4	Identificarea surselor financiare	+					700	700		Codrean Natalia-contabil
10.5	Dotarea cu echipament și materiale necesare	+		+		+	6 000	6 000		Svecla Grigore - primar
10.6	Colectarea informației		+	+	+	+	1 200	1 200		Cojocari Maria - bibliotecar
10.7	Editarea și difuzarea ziarului local		+	+	+	+	6 000	6 000		Popa Vasile-profesor chimie
11.	Transparență decizională						5 250	5 250		
11.1	Informarea populației despre cheltuielile primăriei, proiectele implementate, problemele rezolvate:									
11.1.1	Pe pagina web a comunității		+	+	+	+	1000	1000		Svecla Grigore -

										primar
11.1.2	În cadrul emisiunilor radio		+	+	+	+	1200	1200		Caraman Mihail consilier
11.1.3	În ziarul local		+	+	+	+	700	700		Svecla Grigore - primar
11.1.4	Pe panouri informative	+	+	+	+	+	250	250		Codrescu Tatiana secretar-stenograf
11.1.5	În cadrul focus-grupurilor	+	+	+	+	+	500	500		Leahu Ludmila secretar CL
11.1.6	La adunările generale	+	+	+	+	+	1600	1600		Svecla Grigore - primar
12.	Îmbunătățirea condițiilor de conectare la internet (acces sporit la informație)						112 500	58 000	54 500	
12.1	Finisarea conectării instituțiilor publice din localitate la internet:									
12.1.1	Gimnaziu	+					2 000		2 000	Vlas Vladimir - director gimnaziu
12.1.2	Grădinița	+					2 000	2 000		Lupan Lidia - director grădiniță
12.1.3	Centrul de Sănătate	+					2 500		2 500	Băcescu Gheorghe - medic
12.1.4	Primăria		+		+		3 000	3 000		Codrescu Tatiana-secretar
12.1.5	Casa de Cultură		+		+		3 000	3 000		Godoroja Cristina - director Casa de Cultură
12.2	Conectarea individuală a cetățenilor la internet	+	+	+	+	+	100 000	50 000	50 000	Caraman Mihail-consilier
13.	Implicarea focus-grupurilor în viața comunitară						6 600	6 600		
13.1	Implicarea focus grupurilor la realizarea planului strategic	+	+	+	+	+	1 500	1 500		Svecla Grigore - primar
13.2	Discutarea prealabilă a unor decizii ale	+	+	+	+	+	1 400	1 400		Leahu Ludmila

	consiliului local									secretarul CL
13.3	Analiza unor întrebări pentru adunări generale a satului	+	+	+	+	+	700	700		Leahu Ludmila-secretarul CL
13.4	Implicarea focus grupurilor la implementarea unor proiecte și colectarea contribuției	+	+	+	+	+	3 000	3 000		Cerchez Iuliana-consilier
14.	Implicarea Diasporei în viața comunei						108 800	58 800	50 000	
14.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
14.2	Identificarea și precizarea listei cetățenilor plecați peste hotare	+	+	+	+	+	800	800		Leahu Ludmila secretarul CL
14.3	Contactarea persoanelor plecate peste hotare	+	+	+	+	+	2 500	2 500		Damian Igor-reprezentant diasporă
14.4	Implicarea Diasporei în proiecte concrete din comunitate		+	+	+	+	100 000	50 000	50 000	Damian Igor-reprezentant diasporă
14.5	Informarea periodică a cetățenilor despre succesele colaborării cu Diaspora comunitară	+	+	+	+	+	3 500	3 500		Muntean Elena-educator
14.6	Finalizarea înregistrării AO„Comuna Biești” din comunitate	+	+				1 800	1 800		Leahu Ludmila-secretarul CL
15.	Colaborarea cu persoanele notorii din comună.						48 400	48 400		
15.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
15.2	Identificarea și precizarea listei persoanelor notorii din comunitate	+	+	+	+	+	1 800	1 800		Vlas Vladimir - director gimnaziu
15.3	Contactarea persoanelor notorii și organizarea unei recepții la Primărie	+	+	+	+	+	3 000	3 000		Cojocari Maria - bibliotecară
15.4	Elaborarea unui plan-grafic de activitate	+	+	+	+	+	400	400		Leahu Ludmila –secretar CL
15.5	Înregistrarea unui ONG a persoanelor notorii din comunitate.	+					3 000	3 000		Leahu Ludmila –secretar CL

15.6	Implementarea proiectelor comune APL. Persoanele notorii și diaspora.		+	+	+	+	40 000	40 000		Codrean Natalia-contabil
16.	Organizarea conferințelor online cu cetățenii satului						16 400	16 400		
16.1	Crearea grupului de inițiativă	+					200	200		Svecla Grigore - primar
16.2	Înregistrarea gospodăriilor, conectate la internet	+		+		+	600	600		Leahu Ludmila secretarul CL
16.3	Instruirea cetățenilor cu privire la utilizarea platformelor online	+		+			1 600	1 600		Macrinici Viorica-profesor informatică
16.4	Colectarea și pregătirea informației pentru realizarea conținuturilor online	+	+	+	+	+	4 000	4 000		Macrinici Viorica-profesor informatică
16.5	Organizarea și desfășurarea conferințelor online	+	+	+	+	+	5 000	5 000		Leahu Ludmila-secretarul CL
16.6	Organizarea unui sondaj despre calitatea conferințelor online	+	+	+	+	+	5 000	5 000		Macrinici Irina-stilist vestimentar
	Total						1 367 950	903 450	464 500	

Au elaborat: 1. Caraman Mihail   4. Polimaru Valentina   7. Plămădeală Alexandra
2. Codrescu Tatiana   5. Vicevici Valentina
3. Muntean Elena   6. Ileașenco Elena

2.6 PLANUL DE ACTIVITĂȚI PENTRU PRIMUL AN (2021)

2.6.1 Direcția strategică: Dezvoltarea infrastructurii sociale

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul	Costul pe un	Resursele financiare	Responsabili
---------	-----------------------	------------	--------------	----------------------	--------------

		I 01,02,03	II 04,05,06	III 07,08,09	IV 10,11,12	an (lei)	Locale	Externe	
1.	Îmbunătățirea condițiilor de studiu în gimnaziu.					40 000	40 000		
1.1	Dotarea cu mobilier		+	+		40 000	40 000		Vlas V-director
2.	Îmbunătățirea condițiilor la grădinița de copii „Ghiocel”					165 000	65 000	100 000	
2.1	Reparatii curente		+	+		15 000	15 000		Muntean Elena educator
2.2	Terenuri de joacă		+	+		150 000	50 000	100 000	Lupan Lidia - director grădiniță
3.	Finalizarea construcției Oficiului Medicilor de Familie comunitar					1 924 000	170 000	1 754 000	
3.1	Montarea sistemului de încălzire		+	+	+	1 mln	100 000	900 000	Codrescu Ion- director ÎM
3.2	Conectarea la conducta de gaz		+	+	+	70.000	70.000		Codrescu Ion- director ÎM
3.3	Conectare la conducta de apă		+	+	+	3 000		3 000	Codrescu Ion- director ÎM
3.4	Procurarea echipamentului medical performant		+	+	+	800 000		800 000	Bacescu Gheorghe medic de familie
3.5	Dotarea cu mobilier		+	+	+	30 000		30 000	Cretu Valentina asistent medical
3.6	Amenajarea terenului afrent		+	+		15 000		15 000	Pircova Vasilisa ing.cadastral
3.7	Amenajarea trotuarului de acces		+	+	+	3 000		3 000	Codrescu Ion- director ÎM
3.7	Angajarea specialiștilor medicali		+	+	+	3 000		3 000	Bacescu Gheorghe medic de familie
4.	Îmbunătățirea condițiilor la Casa de Cultură					121 000	81 000	40 000	
4.1	Amenajarea teritoriului aferent		+	+		20 000	20 000		Godoroja Cristina-director

									CC
4.2	Procurarea instrumentelor muzicale	+				15 000	15 000		Vlas Vladimir- director gimnaziu
4.3	Desfășurarea în continuare a activității colectivului folcloric „Comorile Plaiului”	+	+			2 500	2 500		Cucu Nadejda- conducător artistic
4.4	Desfășurarea în continuare a activității corului-model „Semănătorii”	+	+	+	+	2 500	2 500		Caranfil Ș - conducător artistic
4.5	Atestarea colectivului de dansatori „Mugurel”	+	+	+	+	1 000	1 000		Godoroja Cristina-director CC
4.8	Organizarea anuală a sărbătorilor naționale	+	+	+	+	60 000	30 000	30 000-	Godoroja Cristina-director CC
	Participarea colectivelor artistice la concursurile și festivalurile naționale și internaționale					20 000	10 000	10 000	Cucu Nadejda- conducător artistic
5.	Amenajarea complexului sportiv comunitar					35 700	35 700	-	
5.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Godoroja Ș- consilier
5.2	Elaborarea Regulamentului de utilizare a stadionului comunitar	+				500	500		Godoroja Ș- consilier
5.3	Procurarea de echipament sportiv	+	+	+	+	35 000	35 000		Cerchez N- contabil
6.	Istoria neamului păstrată în muzeul comunitar					86 200	31 200	55 000	
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
6.2	Reparația și amenajarea muzeului	+	+	+		20 000	10 000	10 000	Codrescu Ion- director ÎM
6.3	Dotarea cu mobilier corespunzător		+	+		25 000	5 000	20 000	Codrean Natalia-contabil
6.4	Pregătirea și instruirea cadrelor pentru		+	+		30 000	5 000	25 000	Godoroja

	muzeu								Cristina-director CC
6.5	Colecarea și procurarea exponatelor pentru muzeu	+	+	+	+	5 000	5 000		Godoroja Cristina-director CC
6.6	Promovarea imaginii muzeului prin intermediul paginei web a satului, a diasporei	+	+	+	+	6 000	6 000		Godoroja Cristina-director CC
7.	Condiții mai bune la biblioteca publică					6 000	6 000		
7.1	Completarea anuală a fondului de cărți, ziare, reviste, CD-uri	+	+	+	+	4 000	4 000		Cojocaru Maria- bibliotecar
7.2	Organizarea victorinelor intelectual-cognitive, a diferitor concursuri	+	+	+	+	2 000	2 000		Cojocaru Maria- bibliotecar
8.	Asigurarea comunei cu specialiști					12 200	12 200	-	
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Studiul și elaborarea necesităților de cadre în perioada de 5-7 ani	+	+			1 000	1 000		Codrescu Tatiana- secretar
8.3	Orientarea profesională a absolvenților către specialitățile necesare comunei	+	+	+	+	1 000	1 000		Țăruș T-director adj. gimnaziu
8.4	Recalificarea unor specialiști pentru necesarul de cadre comunitar	+	+	+	+	4 000	4 000		Leahu L – secretar CL
8.5	Perfecționarea continuă a măestriei specialiștilor din comunitate	+	+	+	+	5 000	5 000		Țăruș T-director adj. gimnaziu
8.6	Aprecierii și susținerea specialiștilor performanți din comunitate	+	+	+	+	1 000	1 000		Svecla Grigore - primar
9.	Deschiderea și amenajarea unei cantine sociale					157 400	57 400	100 000	
9.1	Crearea grupului de inițiativă		+			200	200	-	Svecla Grigore - primar
9.2	Identificarea și reparația capitală a unei încăperi		+	+	+	50 000	10 000	40 000	Svecla Grigore - primar
9.3	Dotarea cu echipament și utilaj necesar		+	+	+	75 000	30 000	45 000	Ursu Nadejda- asistent social
9.4	Angajarea și instruirea personalului		+	+	+	30 000	15 000	15 000	Leahu Ludmila-

									secretar CL
9.5	Promovarea imaginii cantinei prin intermediul paginii web a satului		+	+	+	1 000	1 000		Ursu Nadejda- asistent social
9.6	Colaborarea cu alte instituții sociale		+	+	+	1 200	1 200		Ursu Nadejda- asistent social
10.	Păstrarea tradițiilor la Centrul meșterilor populari					1 200	1 200	-	
10.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200	-	Svecla Grigore - primar
10.2	Colectarea și procurarea exponatelor		+	+	+	1 000	1 000		Cucu Nadejda- conducător artistic
	TOTAL					2 548 700	499 700	2 049 000	

Au elaborat: 1. Rotari Vasile
2. Ursu Nadejda
3. Cucu Nadejda

4. Vlas Vladimir
5. Lupan Lidia
6. Godoroja Veronica

7. Godoroja Cristina
8. Leahu Liudmila

2.6.2 Direcția strategică: Dezvoltarea sectorului agrar-economic

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		I 01,02,03	II 04,05,06	III 07,08,09	IV 10,11,12		Locale	Externe	
1.	Dezvoltarea turismului rural în comunitate					5 300	5 300		
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
1.2	Studierea legislației RM despre turism	+	+			600	600		Leahu Ludmila – secretar CL
1.3	Promovarea informației despre turism în localitate	+	+	+		500	500		Cucu Nadejda- cond.artistic

1.4	Constituirea traseului turistic comunitar:								
1.4.1	Apicultorii din comunitate		+	+	+	1 000	1 000		Florea Mihail- apicultor
1.4.2	Meșterii populari		+	+	+	1 000	1 000		Timuș Simion
1.4.3	Muzeul satului		+	+	+	1 000	1 000		Postu Grigore-preot
1.4.4	Bisericile Sf. Nicolae din satele Biești si Slobozia Hodorogea.		+	+	+	1 000	1 000		Postu Grigore-preot
2.	Reabilitarea serviciilor de transport de pasageri și îmbunătățirea calității lui					3 600	3 600	-	
2.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
2.2	Organizarea unui sondaj pentru identificarea beneficiarilor de ruta Biești-Orhei	+	+			500	500		Leahu Ludmila – secretar CL
2.3	Studierea cadrului legislativ	+	+			400	400		Leahu Ludmila – secretar CL
2.4	Organizarea cocrursului de selectare a agenților economici prestatori de servicii		+			1 500	1 500		Sveclă Grigore - primar
2.5	Semnarea contractului și prestarea servciilor		+			500	500		Svecla Grigore - primar
2.6	Reparația curentă a stațiilor de pasageri		+	+	+	500	500		Cojocari Gheorghe- specialist în construcție
3.	Amenajarea Casei de Ceremonii în incinta fostei școli din sat. Cihoreni					700	700		
3.1	Constituirea grupului de inițiativă		+			200	200		Svecla Grigore - primar
3.2	Identificarea unei persoane, care va dori să gestioneze afacerea		+	+		500	500		Svecla Grigore - primar
4.	Atelier de reparație a hainelor și accesoriilor					62 200	52 200	10 000	
4.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea		+			200	200		Svecla Grigore - primar
4.2	Ideintificarea li reparația unui local.		+	+	+	20 000	20 000		Macrinici Irina- stilist vestimentar

4.3	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător			+	+	30 000	20 000	10 000	Macrinici Irina-stilist vestimentar
4.4	Prestarea serviciilor				+	10 000	10 000		Macrinici Irina-stilist vestimentar
4.5	Organizarea expozițiilor de demonstrare a modelelor confecționate				+	2 000	2 000		Leahu Ludmila – secretar CL
5.	Dezvoltarea agriculturii					3 052 900	1 452 900	1 600 000	
5.1	Colaborare cu AXA	+	+	+	+	200	200		Pircova Vasilisa - inginer cadastral
5.2	Promovarea seminarelor cu conținut teoretico-practic	+	+	+	+	200	200		Pircova Vasilisa - inginer cadastral
5.3	Informarea populației despre proiectele noi din agricultură	+	+	+	+	500	500		Sîrbu Viorel-agent economic
5.4	Consolidarea terenurilor agricole	+	+	+		2 000	2 000		Pircova Vasilisa - inginer cadastral
5.5	Stimularea agenților economici, gospodăriilor țărănești prin implicarea la organizarea sărbătorilor tradiționale	+	+	+	+	2 000	2 000		Svecla Grigore - primar
5.6	Procurarea tehnicii performante pentru necesitățile comunității:								
5.6.1	Tractor – 12 buc.	+	+	+	+	600 000	200 000	400 000	Plămădeală Serghei -agronom
5.6.2	Camion – 6 buc.	+	+	+	+	400 000	200 000	200 000	Strișcă Grigore - agent economic
5.6.3	Semănătoare – 4 buc.	+	+	+	+	30 000	30 000		Malic Nicolae - agent economic
5.6.4	Cultivator – 3 buc.	+	+	+	+	30 000	30 000		Platon Alexei-consilier
5.6.5	Stropitoare – 2 buc	+	+	+	+	45 000	20 000	25 000	Chiorescu Pavel - consilier
5.6.6	Discuri – 2 buc.	+	+	+	+	35 000	10 000	25 000	Chiorescu Pavel - consilier
5.7	Cultivarea în continuare a terenurilor cu culturi tradiționale:								

5.7.1	Grâu – 807 ha		+			550 000	250 000	300 000	Cerchez Ion - agent economic
5.7.2	Orz – 196 ha		+			150 000	50 000	100 000	Platon Alexei- consilier
5.7.3	Floarea soarelui – 660 ha		+			1 mln 50 000	500 000	550 000	Chiorescu Pavel - consilier
5.7.4	Porumb – 763 ha		+			420 000	120 000	300 000	Strișcă Grigore – agent economic
5.8	Extinderea sectoarelor cultivate cu culturi multianuale:								
5.8.1	meri – 10 ha		+			20 000	10 000	10 000	Ursu Tatiana - agent economic
5.8.2	piersici – 4 ha		+			8 000	8 000		Cerchez Ion - agent economic
5.8.3	nuci – 5 ha		+			10 000	10 000		Cerchez Mihail - antreprenor
5.8.4	prune – 15 ha		+			30 000	10 000	20 000	Ursu Lilian - agent economic
5.9	Utilizarea serviciilor stației de alimentare cu combustibil și gaz din sat. Chiperceni (1 km)	+	+	+	+	10 000		10 000	Pircova Vasilisa - inginer cadastral
6.	Amenajarea unui depozit frigorific					2200	2200	-	
6.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
6.2	Studierea pieței interne și externe prin intermediul unui studiu de fezabilitate		+	+	+	2 000	2 000		Leahu Ludmila – secretar CL
7.	Deschiderea unei piețe agricole comunitare modernă					349 200	179 200	170 000	
7.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
7.2	Adoptarea deciziei de atribuire a terenului pentru piață	+	+			1 000	1 000		Leahu Ludmila – secretar CL
7.3	Elaborarea schiței tehnice de amenajarea a pieței	+	+			2 500	2 500		Răilean Vladimir - inginer

7.4	Identificarea unei persoane private care va gestiona piața	+				500	500		Svecla Grigore - primar
7.5	Montarea unor noi tarabe și gherete specifice produselor comercializate		+	+	+	100 000	50 000	50 000	Strișcă Grigore-agent economic
7.6	Amenajarea grupului sanitar		+	+		25 000	25 000		Cernei Ion-specialist în construcție
7.7	Amenajarea sectoarelor pentru realizarea produselor pe categorii		+	+	+	120 000	40 000	80 000	Caraman Mihail-consilier
7.8	Montarea pavajului		+	+		60 000	20 000	40 000	Cojocar Gheorghe-specialist în construcție
7.9	Instalarea gardului		+	+		15 000	15 000		Donțu Ion-specialist în construcție
7.10	Amenajarea parcării		+	+		25 000	25 000		Donțu Ion-specialist în construcție
8.	Deschiderea unei mini-întreprinderi de prelucrare a legumelor și fructelor					10 700	10 700		
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+	+			500	500		Leahu Ludmila – secretar CL
8.3	Identificarea sau procurarea unui local.	+	+	+		10 000	10 000		Picova Vasilisa-inginer cadastral
9.	Condiții mai bune de activitate la moara de porumb					75 000	35 000	40 000	
9.1	Reînnoirea utilajului	+	+	+		60000	20000	40000	Tihon Oleg- agent economic
9.2	Reparația rețelei electrice		+	+		10000	10000		Timuș Ion- electric
9.3	Amenajarea blocului sanitar		+	+		5000	5000		Cernei Ion-specialist în construcție
10.	Servicii calitative prestate la oloinița existentă					78 000	48 000	30 000	

10.1	Reparația acoperișului		+	+		50000	20000	30000	Tihon Oleg- agent economic
10.2	Amenajarea teritoriului		+	+		10000	10000		Tihon Oleg- agent economic
10.3	Amenajarea blocului sanitar		+	+		3 000	3 000		Cernei Ion- specialist în construcție
10.4	Reparația sălii de așteptare		+	+		15000	15000		Cojocari Gheorghe
11.	Amenajarea unei încăperi pentru colectarea și prelucrarea laptelui					50 200	50 200		
11.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+	+			200	200		Svecla Grigore - primar
11.2	Identificarea și reparația unui local.	+	+	+		50 000	50 000		Marinici Ion-acompaniator
12.	Deschiderea salonului de frumusețe					101 300	31 300	70 000	
12.1	Identificarea unei persoane care va gestiona afacerea	+				300	300	-	Svecla Grigore - primar
12.2	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător		+	+	+	100000	30000	70000	Polimaru Valentina- pensionară
12.3	Amenajarea teritoriului		+	+	+	1 000	1 000		Pircova Vasilisa- inginer cadastral
13.	Îmbunătățirea condițiilor de activitate la atelierul de reparație auto existent					70 000	45 000	25 000	
13.1	Procurarea și montarea echipamentului modern corespunzător	+	+	+		50 000	25 000	25 000	Dodi Andrei
13.2	Amenajarea unei parări		+	+		5000	5000		Dodi Andrei
13.3	Amenajarea unei săli de așteptare		+	+		15 000	15 000		Dodi Andrei
	TOTAL					3 861 300	1 916 300	1 945 000	

Au elaborat: 1. Macrinici Irina
2. Damian Igor

3. Leșan Natalia
4. Pircova Vasilisa

2.6.3 Direcția strategică: Amenajarea comunității și protecția mediului ambiant

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		I 01,02,03	II 04,05,06	III 07,08,09	IV 10,11,12		Locale	Externe	
1.	Finalizarea construcției sistemului de apeduct.					2 545 200	510 200	2 035 000	
1.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
1.2	Continuarea construcției traseului central cu conectarea la apeduct a instituțiilor sociale:								
1.3	Casa de Cultură		+	+		10 000	10 000		Godoroja Cristina- director CC
1.4	Gimnaziul Biesti			+		25 000		25 000	Vlas Vladimir - director
1.5	Centru de Sănătate			+		10 000		10 000	Tomolescu Svetlana-medic
1.6	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici din sat. Cihoreni la apeduct	+	+	+	+	2 mln 500 000	500 000	2 mln	Svecla Grigore - primar
2.	Construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare a comunei Biesti					453 700	53 700	400 000	
2.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
2.2	Elaborarea proiectului tehnic		+	+	+	450000	50000	400000	Svecla Grigore - primar
2.3	Elaborarea devizului de cheltuieli		+	+	+	2000	2000		Codrean Natalia contabil

2.4	Identificarea surselor de finanțare			+	+	1 500	1 500		Svecla Grigore - primar
3.	Reparația drumurilor existente din comună					504 800	504800		
3.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				300	300		Svecla Grigore - primar
3.2	Evaluarea stării actuale a drumurilor	+	+			1000	1000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral
3.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+	+			2000	2000		Codrean Natalia – contabil
3.4	Identificarea surselor de finanțare	+	+			1 500	1 500		Codrean Natalia – contabil
3.5	Reparația sectoarelor de drum (variantă albă), care vor necesita reparație și întreținere în urma ploilor abudente	+	+	+	+	500 000	500 000		Svecla Grigore - primar
4.	Construcția sectoarelor noi de drum comunitar					4 854 250	654 250	4 200 000	
4.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				250	250		Svecla Grigore - primar
4.2	Elaborarea proiectului tehnic	+	+			50 000	50 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral
4.3	Elaborarea devizului de cheltuieli		+			3000	3000		Codrean Natalia – contabil
4.4	Identificarea surselor de finanțare		+			1000	1000		Codrean Natalia – contabil
4.5	Construcția sectoarelor de drum:								
4.5.1	s. Cihoreni=de la Cruce – ieșirea din sat (0.900 m - asfalt)		+	+	+	3 mln 600 000	600 000	3 mln	Svecla Grigore - primar
4.5.2	s. Biești=de la Primărie – Suvac Raisa (212 m - asfalt)		+	+	+	750 000		750 000	Svecla Grigore - primar
4.5.3	s. Biești=de la Traseu – Biserică (236 m)		+	+	+	450 000		450 000	Svecla Grigore - primar
5.	Reabilitarea traseului de iluminare stradală					515 700	35 700	480 000	
5.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar

5.2	Elaborarea proiectului tehnic	+	+			35 000	35 000		Svecla Grigore - primar
5.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+	+			500	500		Codrean Natalia contabil
5.4	Construcția traseului de iluminare stardală		+	+	+	480 000		480 000	Pircova Vasilisa Ing.cadastral
6.	Amenajarea cimitirelor din comună. Cimitirul din s.Biesti, Cihoreni Slobozia-Hodorogea					7 400	7 400	-	
6.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				400	400		Svecla Grigore - primar
6.2	Elaborarea devizului de cheltuieli	+				1000	1000		Popescu Svetlana-consilier
6.3	Identificarea surselor de finanțare	+				1000	1000		Svecla Grigore - primar
6.4	Instalarea unui panou la intrare cu regulile de comportament în cimitir	+				5 000	5 000		Postu Grigore-preot
7.	Colectarea și transportarea deșeurilor comunitare					58 050	38 050	20 000	
7.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore – primar
7.2	Elaborarea unui Regulament de colectare, transportare și depozitare a deșeurilor	+				250	250		Leahu Ludmila – secretar CL
7.3	Informarea populației contra semnătură despre prevederile Regulamentului	+	+	+		600	600		Platon Alexei-consilier
7.4	Arendarea unei unități de transport de către Primărie pentru evacuarea deșeurilor		+	+		15 000	15 000		Svecla Grigore – primar
7.5	Amenajarea drumului de acces la Poligonul de deșeuri		+			2 000	2 000		Rotari Vasile-consilier
7.6	Plantare unui gard verde de protecție în jurul Poligonului		+		+	5 000	5 000		Cojocari Boris – agent economic
7.7	Montarea tomberoanelor pentru colectarea deșeurilor în locurile mai	+	+	+	+	35 000	15 000	20 000	Canțâr Andrei – sudor

	aglomerate								
8.	Amenajarea zonei de odihnă comunitară					84 200	54 200	30 000	
8.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
8.2	Elaborarea unei schițe tehnice de amenajare	+				2 000	2 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral
8.3	Plantarea arborilor și arbuștilor		+			5 000	5 000		Codrescu Tatiana- secretar stenograf
8.4	Montarea băncilor și a urnelor în parc		+	+		15 000	15 000		Codrean Gheorghe -lucrător
8.5	Construcția și amenajarea trotuarelor		+	+		60 000	30 000	30 000	Codrean Gheorghe -lucrător
8.6	Reparația blocului sanitar		+	+		2 000	2 000		Codrean Gheorghe -lucrător
9.	Extinderea traseului de gaz prin comună		+			625 000	215 000	410 000	
9.1	Finisarea conectării obiectelor sociale:		+			15 000	15 000		Svecla Grigore – primar
9.1.1	Primăria		+			30000		30000	Vlas Vladimir- director
9.1.2	Centrul medicilor de familie		+			30 000		30 000	Tomolescu Svetlana-medic
9.2	Conectarea gospodăriilor individuale și a agenților economici la traseul de gaz	+	+	+	+	550 000	200 000	350 000	Codrescu Ion- director ÎM
10.	Diversificarea serviciilor prestate de întreprinderea municipală existentă					120 000	85 000	35 000	
10.1	Deservirea în continuare a celor 108 gospodării concetate la traseul de apă	+	+	+	+	14 000	14 000		Codrescu Ion- director ÎM
10.2	Întreținerea în stare funcțională a apeductului comunitar și extinderea lui	+	+	+	+	10 000	10 000		Svecla Grigore – primar
10.3	Colectarea, transportarea și depozitarea centralizată a deșeurilor	+	+	+	+	16 000	16 000		Codrescu Ion- director ÎM
10.4	Întreținerea în stare curată a spațiilor verzi		+	+		10 000	10 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral

10.5	Lucrări de amenajare și întreținere în ordine a cimitirelor din comună		+	+		8 000	8 000		Pircova Vasilisa – inginer cadastral
10.6	Mentținerea în satre bună a drumurilor locale	+	+	+	+	50 000	15 000	35 000	Rotari Vasile-consilier
10.7	Întreținerea în stare funcțională a sistemului de iluminare stradală	+	+	+	+	10 000	10 000		Rotari Vasile-consilier
10.8	Lucrări de îngrijire a spațiilor împădurite noi	+	+	+	+	2 000	2 000		Midrigan Nina-perceptor fiscal
11.	Plantarea unui sector nou de pădure (pe terenuri degradate)					1 400	1 400		
11.1	Constituirea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
11.2	Studierea legislației RM	+	+			200	200		Midrigan Nina-perceptor fiscal
11.3	Atribuirea terenului pentru plantare conform deciziei Consiliului Local	+	+			1 000	1 000		Platon Alexei-consilier
12.	Întreținerea funcțională a bisericilor					77 500	37 500	40 000	
12.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
12.2	Evaluarea stării actuale a bisericii	+				300	300		Moisei Constantin-preot
12.3	Elaborarea devizului de cheltuieli	+				1 000	1 000		Postu Grigore-preot
12.4	Identificarea surselor de finanțare	+	+			1 000	1 000		Postu Grigore-preot
12.5	Realizarea reparațiilor curente		+	+		15 000	5 000	10 000	Codrescu Ion-director ÎM
12.6	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Biești		+	+		20 000	10 000	10 000	Postu Grigore-preot
12.7	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Cihoreni		+	+		20 000	10 000	10 000	Moisei Constantin-preot
12.8	Reparatii sezoniere a bisericii din s.Slobozia-Hodorogea		+	+		20 000	10 000	10 000	Postu Grigore-preot
13.	Amenajarea spațiilor de joc pentru copii					75 400	75 400		
13.1	Întreținerea în stare funcțională a	+	+	+	+	400	400		Codrescu Ion-

	terenului de joc amenajat în centrul satului Biești în anul 2020								director ÎM
13.2	Amenajarea terenului de joc în satul Cihoreni		+	+		75 000	75 000		Codrescu Ion- director ÎM
	TOTAL					9 922 600	2 272 600	7 650 000	

Au elaborat: 1. Svecla Grigore   4.Midrigan Nina
2. Pircova Vasilisa   5.Popescu Svetlana
3.Codrean Natalia

2.6.4 Direcția strategică: Dezvoltarea parteneriatului și informarea comunității

Nr. d/o	Denumirea activității	Trimestrul				Costul pe un an (lei)	Resursele financiare		Responsabili
		I 01,02,03	II 04,05,06	III 07,08,09	IV 10,11,12		Locale	Externe	
1.	Crearea paginii web a comunității					9 000	9 000	-	
1.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore- primar
1.2	Angajarea unei persoane, care va elabora proiectul paginii WEB	+				2 000	2 000		Caraman Mihail- consilier
1.3	Colectarea informației și plasarea pe pagina web	+				3 000	3 000		Caraman Mihail- consilier
1.4	Înregistrarea și lansarea paginei web		+			3 500	3 500		Svecla Grigore - primar
1.5	Reînnoirea periodică a conținutului paginii		+	+	+	300	300		Leahu Ludmila - secretarul CL
2.	Stabilirea relațiilor de colaborare cu					5 000	5 000		

	comunități din țară și de peste hotare								
2.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
2.2	Colectarea informației despre satele cu realizări în dezvoltarea comunitară	+	+			400	400		Leahu Ludmila-secretarul CL
2.3	Semnarea unui acord de realizare a schimbului de experiență		+			200	200		Svecla Grigore - primar
2.4	Elaborarea planului grafic de realizare a schimbului de experiență.		+			200	200		Vlas Vladimir-director gimnaziu
2.5	Relaizarea activităților comune:								
2.5.1	Vizite de studiu		+	+		1 000	1 000		Godoroja Veronica-profesor
2.5.2	Activități cultural-sportive		+	+		2 000	2 000		Godoroja Ștefan-profesor
2.5.3	Seminare de instruire comune			+	+	1 000	1 000		Vlas Vladimir-director gimnaziu
3.	Informarea cetățenilor prin intermediul adunărilor generale					1210	1210		
3.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
3.2	Organizarea unui studiu pentru identificarea problemelor comunitare, necesare de discutat la adunările generale	+	+			100	100		Ursu Nadejda - asistent social
3.3	Elaborarea planului-grafic al adunărilor generale	+				80	80		Codrescu Tatiana-secretar
3.4	Colectarea informației pentru întrebările de la adunarea generală	+	+			80	80		Caraman Mihail-consilier
3.5	Informarea și mobilizarea populației la adunările generale	+			+	250	250		Plămădeală Alexandra - consilier
3.6	Organizarea și desfășurarea adunărilor generale	+			+	500	500		Codrescu Tatiana-secretar
4.	Organizarea și desfășurarea					1420	1420		

	sondajelor, studiilor în comună								
4.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
4.2	Elaborarea tematicilor și a formularelor pentru sondaje	+				100	100		Leahu Ludmila - secretarul CL
4.3	Determinarea eșantionului pentru sondaje și a perioadelor	+				120	120		Lupan Lidia - director grădiniță
4.4	Desfășurarea sondajelor		+	+	+	700	700		Ursu Nadejda - asistent social
4.5	Prelucrarea datelor și analiza rezultatelor			+	+	300	300		Codrescu Tatiana - secretar
5.	Implicarea cetățenilor în concursurile și acțiunile comunitare					13 100	13 100		
5.1	Constituirea unui grup de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
5.2	Elaborarea planului-garfic de realizare a concursurilor	+				100	100		Codrescu Tatiana - secretar
5.3	Elaborarea regulamentelor concursurilor	+				200	200		Leahu Ludmila - secretarul CL
5.4	Informarea populației și lansarea concursurilor	+	+	+	+	500	500		Cucu Nadejda - conducător artistic
5.5	Desfășurarea concursurilor comunitare:							-	
5.5.1	Cea mai amenajată fântâna		+	+	+	500	500		Chirița Tatiana - medic
5.5.2	Cea mai luminoasă mahala		+	+	+	9 000	9 000		Polimar Valentina - pensionară
5.5.3	Satul cu cele mai frumoase colinde, urături, obiceiuri de iarnă		+	+	+	1 600	1 600		Godoroja Cristina - director CC
5.6	Cel mai bun meșter popular		+	+	+	1 000	1 000		Rotaru Vasile - consilier
6.	Editarea unei broșuri despre comunitate					500	500		
6.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
6.2	Colectarea informației și a materialelor	+	+	+	+	300	300		Caraman Mihail - consilier

7.	Crearea unui Centru comunitar de informare și consultanță					40 350	40 350		
7.1	Crearea grupului de inițiativă	+				250	250		Svecla Grigore - primar
7.2	Colectarea informației despre comunitățile care au astfel de centre	+				400	400		Popa Vasile-pensionar
7.3	Identificarea și angajarea persoanelor competente în IT	+				700	700		Codrescu Tatiana-secretar
7.4	Amenajarea încăperii		+	+	+	9 000	9 000		Donțu Ion-consatean
7.5	Dotarea cu echipament performant		+	+	+	30 000	30 000		Caraman Mihail-consilier
8.	Organizarea seminarelor de instruire pentru cetățenii satului					2 600	2 600		
8.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Codrescu Tatiana secretar-stenograf
8.2	Organizarea unui studiu pentru identificarea temelor de instruire la seminare	+				500	500		Svecla Grigore - primar
8.3	Alcătuirea planului-grafic de desfășurarea a seminarelor	+				100	100		Svecla Grigore - primar
8.4	Identificarea moderatorilor locali și externi	+	+			150	150		Svecla Grigore - primar
8.5	Organizare și desfășurarea seminarelor în următoarele domenii:								
8.5.1	Agricultură	+		+		750	750		Pircova Vasilisa ing cadastral
8.5.2	Micul business		+	+		600	600		Svecla Grigore - primar
8.5.3	Viață și sănătate	+	+	+	+	300	300		Bacescu Gheorghe medic de familie
9.	Constituirea unui post de radiou local					90 650	45 650	35 000	
9.1	Crearea colegiului de redacție	+				200	200		Svecla Grigore - primar
9.2	Studierea experienței comunităților în care funcționează post de radio local	+	+			300	300		Leahu Ludmila - secretarul CL

9.3	Identificarea surselor financiare	+				150	150		Codrean Natalia - contabil
9.4	Identificarea și amenajarea unei încăperi	+	+			15 000	15 000		Codrescu Tatiana - secretar
9.5	Procurarea și instalarea echipamentului	+	+	+		75 000	30 000	35 000	Caraman Mihail - consilier
10.	Editarea ziarului comunitar					4 000	4 000		
10.2	Crearea colegiului de redacție	+				200	200		Vlas Vladimir – profesor-direcor
10.3	Elaborarea planului-grafic de editarea a ziarului	+				100	100		Cojocari Maria - bibliotecar
10.4	Identificarea surselor financiare	+	+			700	700		Codrean Natalia - contabil
10.5	Dotarea cu echipament și materiale necesare	+	+	+		3 000	3 000		Svecla Grigore - primar
11.	Transparență decizională					450	450		
11.1	Informarea populației despre cheltuielile primăriei, proiectele implementate, problemele rezolvate:								
11.1.1	Pe panouri informative	+	+	+	+	50	50		Codrescu Tatiana - secretar-stenograf
11.1.2	În cadrul focus-grupurilor	+		+		100	100		Leahu Ludmila - secretar CL
11.1.3	La adunările generale	+			+	300	300		Svecla Grigore - primar
12.	Îmbunătățirea condițiilor de conectare la internet (acces sporit la informație)					26 500	12 000	14 500	
12.1	Finisarea conectării instituțiilor publice din localitate la internet:								
12.1.1	Gimnaziu	+		+		2 000		2 000	Vlas Vladimir - director gimnaziu
12.1.2	Grădinița	+		+		2 000	2 000		Lupan Lidia - director grădiniță
12.1.3	Centrul de Sănătate		+	+		2 500		2 500	Băcescu Gheorghe - medic
12.2	Conectarea individuală a cetățenilor la	+	+	+	+	20 000	10 000	10 000	Caraman Mihail-

	internet								consilier
13.	Implicarea focus-grupurilor în viața comnitară					1250	1250		
13.1	Implicarea focus grupurilor la realizarea planului strategic	+	+	+	+	300	300		Svecla Grigore - primar
13.2	Discutarea prealabilă a unor decizii ale consiliului local	+	+	+	+	200	200		Leahu Ludmila secretarul CL
13.3	Analiza unor întrebări pentru adunări generale a satului	+	+	+	+	150	150		Leahu Ludmila - secretarul CL
13.4	Implicarea focus grupurilor la implementarea unor proiecte și colectarea contribuției	+	+	+	+	600	600		Cerchez Iuliana-consilier
14.	Implicarea Diasporei în viața comunei					6 120	6 120		
14.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
14.2	Identificarea și precizarea listei cetățenilor plecați peste hotare	+	+			120	120		Leahu Ludmila-secretarul CL
14.3	Contactarea persoanelor plecate peste hotare	+	+	+		500	500		Damian Igor-reprezentant diasporă
14.5	Informarea periodică a cetățenilor despre succesele colaborării cu Diaspora comunitară	+	+	+	+	700	3 500		Muntean Elena-educator
14.6	Finalizarea înregistrării AO, „Comuna Biești” din comunitate			+	+	1 800	1 800		Leahu Ludmila-secretarul CL
15.	Colaborarea cu persoanele notorii din comună.					4380	4380		
15.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
15.2	Identificarea și precizarea listei persoanelor notorii din comunitate	+	+			500	500		Vlas Vladimir - director gimnaziu
15.3	Contactarea persoanelor notorii și organizarea unei recepții la Primărie	+	+			600	600		Cojocari Maria - bibliotecară
15.4	Elaborarea unui plan-grafic de activitate		+			80	80		Leahu Ludmila – secretar CL

15.5	Înregistrarea unui ONG a persoanelor notorii din comunitate.			+	+	3 000	3 000		Leahu Ludmila – secretar CL
16.	Organizarea conferințelor online cu cetățenii satului					4100	4100	-	
16.1	Crearea grupului de inițiativă	+				200	200		Svecla Grigore - primar
16.2	Înregistrarea gospodăriilor, conectate la internet	+	+			300	300		Leahu Ludmila-secretarul CL
16.3	Instruirea cetățenilor cu privire la utilizarea platformelor online	+				800	800		Macrinici Viorica-profesoară informatică
16.4	Colectarea și pregătirea informației pentru realizarea conținuturilor online	+	+	+	+	800	800		Macrinici Viorica-profesor informatică
16.5	Organizarea și desfășurarea conferințelor online		+	+	+	1 000	1 000		Leahu Ludmila-secretarul CL
16.6	Organizarea unui sondaj despre calitatea conferințelor online				+	1 000	1 000		Macrinici Irina
	Total					210 630	151 130	49 500	
	TOTAL PE TOATE DIRECȚIILE					114 101 280	24 836 030	88 555 050	

Au elaborat: 1. Caraman Mihail   4. Polimaru Valentina   7. Plămădeală Alexandra
2. Codrescu Tatiana   5. Vicevici Valentina
3. Muntean Elena   6. Ileașenco Elena

3. Analiza riscurilor

Realizarea Strategiei poate fi distorsionată de anumite riscuri. Pentru aplanarea situațiilor de risc pe parcursul implementării Strategiei și ținând cont atât de probabilitatea apariției acestora, cât și a impactului acestora vor fi realizate următoarele acțiuni:

Riscuri	Acțiuni de preîntâmpinare
Insuficiența resurselor financiare	Participare la concursuri de proiecte Crearea condițiilor de dezvoltare a societății civile Dezvoltare de parteneriate din țară și de peste hotare Contribuția populației Cooptarea donatorilor Crearea condițiilor atractive pentru investitori locali și externi
Indiferența populației	Organizarea audierilor publice Organizarea adunărilor generale a populației Organizarea meselor rotunde și a ședințelor tematice Desfășurarea concursurilor comunitare Promovarea exemplelor de succes Organizarea conferințelor on-line cu populația satului
Migrația populației	Crearea noilor locuri de muncă Sporirea calității serviciilor Îmbunătățirea infrastructurii Susținerea și încurajarea afacerilor private Colaborarea cu diaspora locală
Informarea redusă a populației	Editarea ziarului local Plasarea avizelor informaționale Publicarea buletinelor informaționale Montarea panourilor de informare Crearea paginii web a comunității Implicarea focus-grupurilor în dezvoltarea parteneriatului comunitar
Asigurare slabă cu specialiști	Colaborarea cu instituțiile de învățământ Motivarea specialiștilor performanți Dezvoltarea instruirii interne Captare de experți din interior și exterior Planificarea necesităților de cadre Recalificare unor specialiști
Conlucrare timidă cu autoritățile administrației publice centrale și raionale	Negocieri prealabile cu autoritățile publice Consolidarea relațiilor între autorități Colaborarea cu autoritățile publice centrale Implicarea experților naționali și internaționali Invitarea în teritoriu a reprezentanților Parlamentului și a Guvernului

4. Monitorizare, evaluare și audit:

4.1 Etapele de monitorizare

Strategia de Dezvolate Socio-Economică a comunei Biești trebuie să ia în considerație necesitatea unui proces de evaluare coerent a proiectelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluari finale).

Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele Planului starategic. În baza acestei evaluări se pot impune modificări ale Strategiei și implementarea acestor modificări.

La încheierea Planului Strategic sau a unui ciclu se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța Strategiei, valoarea ei pentru societate), care să ne spună în ce măsură poate sau trebuie să fie continuată.

Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în Startegie (beneficiarii, Comitetul Local care a implementat Startegia, partenerii și finanțatorii Planului Strategic).

Avantajele acestei abordări sunt:

- accent pe participanți;
- gamă largă de beneficiari care participă;
- scopul este învățarea;
- metode de apreciere rapidă;
- participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

3.2 Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit).